

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 233 (8939)

TRST, sobota, 5. oktobra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PREDSEDNIK LEONE BO V PONEDELJEK PRIČEL POSVETOVANJA ZA SESTAVO NOVE VLADE

Ključ vladne krize ni v formulah pač pa v odnosu do problemov družbe

Donat-Cattin in Segre o grobem ameriškem vmešavanju v italijansko notranjo politiko - Veleposlanik ZDA John Volpe za predčasne volitve in centristično koalicijo - Socialistični predstavniki opozarjajo na zahteve delavskega razreda

RIM, 4. — Predsednik republike Leone bo prišel šele v ponedeljek posvetovanja o možnostih rešitve vladne krize, ki je izbruhnila po odstopu Rumorjevega kabineta, vendar prevladuje splošno mnenje, da bo kriza dolga in zapletena zaradi ostrine v odnosih med strankami in tudi zaradi zunanjih pritiskov, predvsem iz ZDA, ki težijo k izločitvi socialistov iz vlade in povratku k centризmu in »trdi roki«.

Istočasno s prvimi Leonejevimi posveti pa se bodo zbrala vodstva skoraj vseh italijanskih strank, ki bodo morala razpravljati o predlogih, tako glede »politične formule«, kot tudi o vsebini gospodarske politike nove vlade. Stranke se

lijo in utrditi demokracijo.

Donat-Cattin ugotavlja, da »obstaja enakost pogledov med Volpejem, Fanfanijem in Tanassijem«, predhodne volitve pa so morda »skrita zamisel« Fanfanija, ki je doslej zbral za serijo političnih porazov. Po predhodnih volitvah, je dejal Donat-Cattin, bi v Italiji nastala zmeda. KD bi izgubila na levo najmanj poldrugi milijon glasov, na desni pa pridobila nekaj sto tisoč. V takih pogojih bi morala KD izbirati med zavezništvom z levico ali pa z MSI, toda v takem primeru ne bi mogla računati na disciplino levih struk, ki bi nikoli ne glasovale za vlado s fašisti.

Donat-Cattin je nato napadel tudi socialiste, čes da so zadnje čase zahtevali »važna ministrstva« (notranje ministrstvo za uspešnejši boj proti fašizmu, op. ur.), čeprav se ne morejo »pohvaliti, da bi socialisti v vladi naredili kaj posebnega«.

Glede imen možnih mandatarjev je Donat-Cattin dal razumeti, da njegova struja ne bi podprla kandidature Andreottija.

Po teh izjavah se je takoj oglašil posl. Sergio Segre, ki pri CK KPI odgovarja za zunanjo politiko. Poudaril je, da gre za grobo vmešavanje ZDA v italijansko notranjo politiko, ki globoko žali demokracijo vsega ljudstva. Italija, je dejal, mora ohraniti neodvisnost v svojih gospodarskih, političnih in družbenih odločitvah, brez tujega pogojevanja.

O vsebini krize, posebno še po grobem napadu socialdemokratskega prvaka Tanassija je namestnik tajnika PSI Giovanni Mosca dejal, da so Tanassijeve obtožbe o »socialističnem sodelovanju s komunisti« iz trte izvirne in služijo le za zaostrovanje polemik. Mosca je, kljub temu, podčrtal trditve, da je PSI za samostojnost Italije v okviru zahodnega sveta, medtem ko da »KPI temu še ni dozorela«.

Drugi socialistični prvak, Bettino Craxi, pa ga je Tanassi prepiral s svojimi izjavami, da se danes kuje novo centristično zavezništvo. PSDI skuša zbrati glasove, ki bodo nujno ušli izpod strehe neofašistične stranke in se zato tako zaganja proti socialistom. Komunistično »nevarnost« pa prikazujejo te centristične sile v tujini kot izgovor za politični okret proti desni.

Glede ameriškega vmešavanja je Craxi dejal, da »k sreči Moro ni Tanassi« in da zato upa, da ta po-

litika ni prišla do izraza v washingtonskih razgovorih, čeprav so znane »Kissingerjeve skomine po kirurških posegih«.

»V Italiji« je poudaril, se »moramo bati predvsem slabe vlade«. Socialistični prvak Vittorelli pa je spregovoril o gospodarskih aspektih krize. Dogovorili smo se, je dejal, za »zamrzitev kreditov« do konca septembra, ne pa preko tega roka. Nič hudega ni torej zahtevala PSI, če se je zavzela za »spoštovanje dogovorjenega programa«. PSI, je dejal, se ne zavzema za to ali ono formulo; glavno je zaščititi koristi delavskega razreda.

Kdor bi pa hotel socialiste spet v vladi, je zaključil Vittorelli, mora zanjati predvsem delavsko poslušnost, trdnost demokratičnega režima pred reakcijo, neglede na podporo, ki jih prevratniki uživajo v višjih krogih.

O gospodarstvu piše tudi republiškanski glasilo, ki sindikate in socialiste obtožuje, da so nečelno »spremembe v družbeni in gospodarski politiki«. Tudi PRI je mnenja, da je sedanja kriza za-

pletana in težka, vendar izhaja iz njenih stališč razpoložljivost za vsakršno rešitev.

Predčasne volitve bi pomenile samo odločitev odgovornosti v trenutku, ko razsaja gospodarska kriza, je dejal tajnik CISL Bruno Storti, ki je poudaril, da je glavno vprašanje, o katerem bodo morale stranke razpravljati prav to, ali naj nosijo breme krize delavci ali pa v večji meri bogatejši sloji. »Naše gospodarske račune lahko uravnesimo«, je zaključil, »če odpravimo razpisavanja, parazitiranje položaje, davčne utaje in spekulacije«.

Tisti, ki so sprožili vladno krizo skušajo prikriti svojo težnjo po rušenju demokracije, je dodal član tajništva UIL Rufino, ki meni, da se pod krinko krize skuša pripeljati Italija do frontalnega spopada in »trde roke« v gospodarstvu, proti volji delavstva. Toda delavski razred je že v preteklosti obračunal s takimi težnjami in ni dvoma, da se bo to zgodilo tudi sedaj, če bi kdo segel po podobnih rešitvah.

GROBO IZZIVANJE SINDIKALNEGA GIBANJA

Po samovoljnem sklepu FIAT bo 70 tisoč delavcev avtomobilske industrije delalo le 24 ur na teden

V resni nevarnosti delo v manjših tovarnah, ki so odvisne od FIAT - Sindikati zahtevajo posredovanje vlade - Minister Bertoldi (PSI) podpira delavske protipredloge Trentin napoveduje oster odgovor delavcev v vseh sektorjih italijanske industrije

TURIN, 4. — Položaj v Turinu postaja dramatičen. Po prekinitvi pogajanj med upravo družbe FIAT in sindikati kovinarjev, ki so predložili voditeljem avtomobilskega »trusta« protipogoje za izhod iz sedanje proizvodne krize, je FIAT sklenila stopiti na pot skrajne zaostrovanja. Kmalu po polnočju je namreč glasila turinske industrije sporočil predstavnikom sindikatov, da je FIAT sklenila skrajši delovni urnik za skoraj 70% delavcev. 65 tisoč delavcev avtomobilskih tovarnov »Mirafiori« in drugih manjših obratov bo namreč delalo samo tri dni na teden za skupnih 24 delovnih ur (namesto predvidenih 40 ur na teden). Ukrep stopi v veljavo s ponedeljkom, ko namerava FIAT za poplačilo dopolnilno blagajno za izplačilo manjkajočih 12% osebnega dohodka osebja.

Dopolnilna blagajna bi morala poskrbeti tudi za osebe avtomobilske tovarne »Lancia« v Chivassu in Turinu (6000 delavcev), katerim so prav tako proti volji sindikatov skrajšali delovni urnik na 24 ur. Ukrep je bil izveden takoj po prejemu sporočila, da u-
tegne veljati skrajšanje delovnega urnika tudi za nadaljnjih 8500 delavcev obratov, ki so povezani z delavnostjo FIAT. To so »Cromodora« (2300 delavcev), »IV« (860 delavcev), »STARS« (2500 delavcev), »Webers« (2000 delavcev), »SIEM« (600 delavcev) »Abarth« (250 delavcev) in še nekatere druge.

Glasnik Fiatove uprave, Sandro Doglio, je nadalje sporočil, da u-
tegne veljati skrajšanje delovnega urnika tudi za nadaljnjih 8500 delavcev obratov, ki so povezani z delavnostjo FIAT. To so »Cromodora« (2300 delavcev), »IV« (860 delavcev), »STARS« (2500 delavcev), »Webers« (2000 delavcev), »SIEM« (600 delavcev) »Abarth« (250 delavcev) in še nekatere druge.

Poleg tega pa FIAT razmišlja še o tem, da bi zaprla svoje obrate ob priliki božičnih in novoletnih praznikov.

Tako namerava namreč turinska industrija na ramenih in na koži svojih delavcev restrukturirati proizvodnjo in premostiti stagnacijo v prodajah, zaradi katere mora skrajšati svojo avtomobilsko proizvodnjo za 200 tisoč vozil.

Razumljivo je, da smo — sredi vladne krize — priča izjavnemu poskusu, da bi sindikalno gibanje postavili na kolena s takimi drastičnimi ukrepi. Ne gre pozabiti, da so sindikati kovinarjev bili pripravljeno razpravljati o restrukturaciji Fiatove proizvodnje, a le pod pogojem, da jih uprava senznani z letnimi proizvodnimi programi po sektorjih.

Na enostranski sklep Fiatove uprave so takoj reagirala sindikalna vodstva. Tajniki sindikalne federacije Lama, Storti in Vanni so nemudoma sporočili predsedniku vlade Rumorju, da zahtevajo posredovanje vlade v nastalem sporu.

Minister za delo, socialist Bertoldi, je takoj (v prvih popoldanskih urah) sporočil, da je sklical predstavnike sindikatov in uprave FIAT,

ob ločenih urah. Bertoldi je še izrazil upanje, da mu bo uspelo izdelati predlog o rešitvi spora, mor-
da v roku enega dne.

Minister Bertoldi je najprej sprejel predstavnike sindikatov. K njemu so prišli sindikalisti Schedi, Marianetti, Boni (CGIL), Ravenna (UIL), Trentin in Benvenuto (kovinarska federacija).

Pred sestankom je minister Bertoldi povedal članikarjem svoje mnenje. Dejal je, da ga skrbi odjek sklepa FIAT, saj je očitno, da ne gre samo za 65 tisoč delavcev, pač pa da se bodo ukrepi Fiatovega vodstva odrazili tudi na druge manjše industrije, ki »gravitirajo« okoli tovarni FIAT.

Bertoldi je še dejal, da nasprotuje »enostanskim« sklepom, pač pa da meni, da so protipredlogi sindikatov

»resen temelj za razpravo«, boji se pa, da spora ne bo mogoče rešiti zelo nizka mera.

Medtem je prispela še vest, da so skrajši delovne urnike tudi v obratih »Autobianchi« (nad 4 tisoč delavcev). Tu so sindikati sklenili, da bodo v odgovor na ta ukrep svetovali delavcem, naj zmanjšajo na najnižjo raven produktivnost svojega dela.

V zvezi s sklepom uprave FIAT je sindikalist Trentin izjavil, da je zahteval od ministra Bertoldija, naj ne sprejme Fiatove zahteve po posegu dopolnilne blagajne in s tem prisili delavce k pogajanjem.

Sindikati, je dejal, so predlagali upravi FIAT postopno krčenje avtomobilske proizvodnje do meja, ko bi se izčrpale odvečne zaloge neprodanih vozil, toda le pod pogojem, da

se vzporedno krepijo drugi sektorji, kjer ni bistvena proizvodnja zasebnih vozil.

Ker bi tak sporazum ne predstavljala težkih finančnih bremen za tovarno, ki se je itak močno koristila na tujih tržiščih s konkurenčnostjo proizvoda po inflacijskih cenah, je Trentin izrazil mnenje, da je poteza vodstva FIAT predvsem »političnega« pogoja v vladno krizo.

Sindikati dajejo Fiatu možnost, da se premisli in prekliče svoje sklepe. V nasprotnem primeru, je dejal, bo delavsko gibanje nastopilo z vso ostrino. Protestno gibanje bo, v takem primeru, nujno zajelo vso italijansko industrijo in ne samo FIAT. Namig Agnelli, ki je predsednik »Confindustrie« je bil dovolj jasen in razumljiv.

Z USTANOVITVIJO POSEBNEGA ŠTUDIJSKEGA ODBORA

Zaključeno letošnje zasedanje mednarodnega monetarnega sklada

Vprašanje cene petroleja vseskozi v ospredju zasedanja - Italija bo najela posojilo 450 milijonov dolarjev za kritje petrolejskega primanjkljaja

WASHINGTON, 4. — Medtem ko se zaključuje letošnje zasedanje mednarodnega monetarnega sklada in svetovne banke, ki so se ga udeležili zakladni ministri in ravnatelji osrednjih bančnih ustanov 128 držav, prihaja iz Washingtona vest, da bo Italija najela iz posebnega sklada, katerega namen je pomagati članicam, da bi krije primanjkljaj, ki izhaja iz podražitve petrolejskih proizvodov, posojilo 450 milijonov dolarjev kar znaša približno 300 milijard lir. Italija je pred časom že najela posojilo za kritje petrolejskega primanjkljaja v višini 315 milijonov dolarjev. Če ji bodo posojilo odobrili, bo zanj morala plačati 7-odstotne obresti,

kar je na sedanjem finančnem trgu zelo nizka mera.

Iz prvih poročil iz Washingtona je razvidno, da so sestavili poseben 20-članski odbor, katerega naloga bo določiti konkretne ukrepe, s katerimi bi zmanjšali hud petrolejski primanjkljaj držav potrošnic petroleja. V okviru tega bodo začeli prvi učinkoviti dialog med proizvajalci petroleja in potrošniki, v njem pa bodo predstavniki tako industrijskih držav, kot držav v razvoju in držav izvoznice nafte. Novi organizem bo moral proučiti primanjkljaj v bilancah raznih držav ter bo moral določiti možnost ponovne investicije v petrodolarjev. Odbor bo tudi pred-

lagal, za koliko naj se zviša sklad za kritje petrolejskega primanjkljaja raznih držav potrošnic.

Na zasedanju mednarodnega monetarnega sklada so tudi priznali, da bo treba posvetiti posebno pozornost državam v razvoju, ki jih je petrolejska kriza še najbolj prizadela. Nekateri od teh držav niti od daleč ne morejo plačevati interesov na posojila po obrestnih merah, ki so sedaj v veljavi.

Petrolejska kriza pa nikakor ni zgolj vprašanje financiranja. Potrebna je globalna in dosledna politika na področju energetske politike. Še zlasti je potrebno, da države potrošnice uvedejo strogo omejitve porabe, kar predpostavlja ne samo zmanjšanje zasebne potrošnje petroleja, temveč tudi presnovno industrijske porabe petroleja. Pri tem je treba nujno poskušati druge energetske vire, ki naj bi nadomestili petrolej. Vprašanje drugih energetskih virov bi morale posebno proučiti države, kot so npr. Italija in Japonska, katerih industrija je vezana za približno 75 odst. na potrošnjo petroleja.

Prihodnja seja novega odbora bo ob polovici januarja, do tedaj bodo države proizvajalke petroleja po vsej verjetnosti določile, koliko bo prispevale v sklad za posojila.

Na pobudo in v priredbi Narodne in šudijske knjižnice v Trstu je bila sinoči v Kulturnem domu slavnostna akademija v počastitev 100-letnice ustanovitve slovenskega političnega društva »Edinost«. Med številnimi udeleženci akademije je bilo več uglednih osebnosti, ki so bili bodisi v samem vodstvu, bodisi med članstvom društva »Edinost«, prisotni so bili mnogi ugledni predstavniki iz matične domovine, slovenski izvoljeni predstavniki v razne krajevne uprave na Tržaškem in Gorškem, mnogi slovenski kulturni, politični in javni delavci, polnoštevilno pa so se akademije udeležili tudi slovenski zgodovinarji, ki so v okviru svojega XVII. zborovanja večerjali zasedali v Trstu in s posebnim znanstvenim referatom tudi sami počastili ta za tržaške in za vse Slovence zgodovinski narodni jubilej.

Slavnostni govor je imel pesnik in kulturni delavec Miroslav Košuta. »Zbrali smo se — je dejal v uvodu — da se spomnimo dogodka, čigar posledice so bile v zgodovini slovenskega ljudstva ob njegovih zahodnih naravnost meji izjemnega pomena, zbrali smo se, da počastimo spomin ljudi, ki so s svojim življenjem in delom zapustili nezamenljivo sled v naši politiki in gospodarstvu, v naši kulturi in, predvsem, v naši narodni zavesti«.

Nadaljeval je:

20. septembra 1874 je skupina slovenskih rodoljubov v tržaškem predmestju pri Sv. Ivanu ustanovila politično društvo, eno izmed mnogih v tistih dneh druge sprostitev pod razprtimi krili in razkretnimi kremplji dvoalega avstrijskega orla. Prav temu društvu pa je bilo usojeno, da se zaradi specifičnih razmer in usodnih zgodovinskih zapletov odzvene nad vsa ostala, tako da nam zveni danes njegovo ime kot eden izmed temeljnih opornikov v naši preteklosti: ime, ki je še samo bilo geslo in program — Edinost. Res je sicer, da kot Edinost živi v primorskem človeku predvsem istoimenski časopis, ki ga je politično društvo začelo izdajati dve leti po svoji ustanovitvi, vendar pa je tudi res, da je bil ta list popoln izraz samega društva. Če je bila politična organizacija našemu ljudstvu potrebna, da brani njegove pravice in opsejuje njegove napredek, je bilo tej organizaciji nedvomno prav tako nujno potrebno glasilo Brez njega si je kaj težko zamisliti uspešno izpolnjevanje zadane naloge. Josip Vilfan je upravičeno poudarjal velik pomen, ki ga je imela tako za samo politično društvo kakor za njegovo glasilo ta njuna trajna zveza in skupnost. »Že od vsega začetka sta se vzajemno dopolnjevala in podpirala« pravi Vilfan. »Organizacija je navdajala list z duhom discipline in z globoko zavestjo odgovornosti, list pa je združeval njene člane in svoje bralce v eno družino, širil njihov krog, budil, poglajdal in vedinjal njihovo politično hotenje in čutenje«.

Govornik je nato v strunjenih besedah prikladal v spomin sto let od ustanovitve društva »Edinost«, teh — kot je dejal — »sto burnih, upornih, krvavih in kljubujočih let«. Začel je pri narodnem prebujanju Slovencev v drugi polovici 18. stoletja, ki je dobilo politično vsebino in polet v revolucionarnem letu 1848, ko so dunajskemu društvu Slovenija sledile ustanovitve političnih organizacij v raznih slovenskih mestih in na jesen tudi v Trstu in Gorici, kjer dobimo Slavjansko društvo in Slavjansko bralno društvo. Omenil je Bachov absolutizem, leto 1866 z odcepitvijo 40 tisoč Slovencev v Beniciji in Reziji od narodovega telesa, nastanek političnega društva »Soča« v Gorici leta 1869 in nazadnje ustanovitve političnega društva »Edinost« leta 1874 v Trobčevih hiši pri Sv. Ivanu, ki »že kmalu prerasne tržaški okvir in postane politično društvo za vso Primorsko in je kot tako do konca prve svetovne vojne najpomembnejša organizacija Slovencev v mestu Trstu in njegovi okolici. V času po prvi svetovni vojni do leta 1927, ko so ga fašistične oblasti razpustile, pa je bilo društvo najpomembnejša politična organizacija s programom obrambe narodnostnih pravic Slovencev in Hrvtov v taktat od Italije zasedeni Juljski krajin«.

Govornik se je spomnil vodilnih osebnosti društva, ki je bilo »edini meščanski politična organizacija, ki se je lahko uspešno spoprijela v narodnostnem boju«, prešel je na nastop slovenskega delavskega gibanja v Trstu v osemdesetih letih in na Regentovo oceno slovenskega narodnega gibanja v Trstu, za katero je — kot politični nasprotnik — dejal, da je bilo »objektivno demokracično in je tedaj nudilo vsem slojem slovenskega«.

(Nadaljevanje na 8. strani)

20 let Londonskega sporazuma

Na današnji dan pred 20 leti je bil podpisan tako imenovani Londonski sporazum, s katerim je bilo, z razdelitvijo Svobodnega tržaškega ozemlja, dokončno urejeno mejno vprašanje med Italijo in Jugoslavijo. Ta sporazum je omogočil razvoj dobrih sosedskih odnosov med obema državama in odprto mejo, ki je postala zgled mirnega in plodnega sožitja med dvema državama z različno notranjo ureditvijo.

S Posebnim statutom, priloženim londonski Spomenici o soglasju, pa je bila določena zaščita pravic narodnostnih manjšin, ki so po novi razmejitvi ostale v obeh državah.

Po 20 letih moramo, kljub spremenjenemu ozračju, ki je rezultat Londonskega sporazuma, ugotoviti, da se mnoge bistvene točke Posebnega statuta, ki bi nam zagotovile enakopraven položaj z večino in zaščitile naše narodne pravice, kar je bil tudi namen Posebnega statuta, žal še vedno ne izvajajo in da je zato še vedno potreben največji napor slovenske narodne skupnosti in demokratičnih sil v Italiji v boju za našo celovito narodnostno zaščito.

bodo morale odločiti tudi o izzi-
valni zahtevi socialdemokratov po razpustu parlamenta in predhodnih volitvah.

Leonejev »kolektor posvetovanj« je bil je objavljn. V ponedeljek bo sprejel bivše predsednike republike, predsednike zbornic in bivše predsednike vlad. V torek bo, po vrsti, sprejel voditelje KPI in KD, v sredo PLI, MSI, PSDI, v četrtek PSI, PRI, neodvisne levice in mešane skupine.

Razumljivo je, da v rimskih političnih krogih že krožijo imena ljudi, ki jih KD namerava predlagati Leoneju za prvi mandat. Med temi naj bi bili Piccoli, Moro, Rumor, Andreotti in Fanfani, vendar je slednji že odklonil rekoč, da hoče ostati na čelu KD.

Resnici na ljubo pa ime mandatarjev v tem političnem trenutku nima posebnega pomena, saj se politiki sprašujejo, ali bo sploh mogoče sestaviti novo vlado. Govori se o »formulah« in s tem v zvezi se omenja tri možnosti koalicije: med KD, PRI in PSDI, centristično koalicijo s PLI ter dvostransko vladno KD - PSI. Vsaka izmed teh rešitev pomeni, seveda, različno gospodarsko politiko in torej nov preobrat v političnem življenju Italije, glede katerega se mora odločiti v prvi vrsti večinska stranka. Govori se tudi o možnosti sestave enobavne demokratske vlade, ki naj bi vodila državo do predhodnih volitev.

O tem bo brez dvoma govor na zasedanjih vodstev strank. V ponedeljek se bodo sestala demokristijani (vodstvo stranke in poslanski skupin), PLI, centralni komite PSDI, medtem ko so socialisti napovedali za torek sestanek tajništva.

Pred sejo strankinega vodstva so se ločeno sestali »dorotejci«. Seje so se udeležili Rumor, Piccoli in Taviani. Ločeno so se sestali tudi predstavniki levih struk v KD: moretejci, »Forze nuove« in »chazisti«, sklenili so predložiti na ponedeljkovi seji vodstva stranke svoj enoten politični dokument.

O bistvu krize so spregovorili razni politični predstavniki. Med temi je brez dvoma zanimiv intervju poslanca Donat-Cattina, voditelja leve struje »Forze nuove« v KD. Donat-Cattin trdi namreč, da ga je presenetila izjava ameriškega veleposlanika v Italiji, Johna Volpeja, ki je pred Leonejevimi potovanjem v ZDA dejal, da »so za Ameriko koristne predhodne volitve, na katerih naj bi zmagala koalicija med sredinskimi strankami« KD, PS DI, PRI, PLI», čes da bi »taka koalicija morala normalizirati Ita-

Štafete na poti v Sovodnje

S štafetami, ki so včeraj krenile na pot iz štirih smeri Primorske: iz Rezie in Benicije, iz Pirana preko Krana, iz Trsta čez Bazovico in Nabrežino ter iz Tolmina po Soški dolini, in ki se bodo danes združile v Sovodnjah, se bodo v tem občinskem središču na Gorškem danes pod večer zaključile prireditve v počastitev 50. obletnice ustanovitve Zveze slovenskih športnih društev v Italiji, ali kakor se je takrat imenovala »Sportno združenje«. Berite poročilo na tretji strani. (Na sliki: v imenu Združenja slovenskih športnih društev Vojko Kocman podaja štafeto palico prvemu tekaču v Trstu)

Zaskrblijoča vest pa prihaja

DANES

istočasno iz Turina, kjer je vodstvo FIAT samovoljno sklenilo skrajšati na 24 ur tedensko delovni urnik 65 tisoč delavcev, katerim se pridružujejo še tisoči u-
slabencev od avtomobilskih in-
dustrije odvisnih obratov. Če FIAT, po posredovanju vlade, ne bo preklpal svojega sklepa, napovedujejo sindikati zaostro-

ODLOČEN SKLEP DEŽELNEGA ODBORA PSI

Socialisti se ne bodo pogajali o obnovitvi levosredinske uprave

Podpredsednik deželnega sveta Pittoni o nujnosti krize tržaške občinske uprave

Deželni odbor socialistične stranke je po obsežni in poglobljeni preučitvi vsestranskega in dejanskega položaja soglasno zavrnjati demokristjanski predlog, da se prično pogajanja o obnovitvi štiristranske koalicije in da se tako reši kriza deželne uprave. To stališče je utemeljeno tako z vsestranskimi položaji, kot tudi s krajevnimi razmerami. Predvsem pravijo socialisti, da ni mogoče vsestranske krize avtomatično prenašati v Trst, da pa ima nedvomno resen vpliv zaradi jasno izraženih težnj, da se socialisti vržejo iz vladne kombinacije na zahteve, ki so prišle izven Italije.

Podpredsednik deželnega sveta Pittoni je v zvezi s stališčem deželnega odbora PSI izjavil, da mora sedaj KD pojasniti, kaj hoče, ali namerava še vedno ohraniti svojo hegemonijo, ali pa bo preučila resnično težavno socialno in drugo stanje. Vse kaže, da hodi po stari poti, kot je to tudi prišlo do izraza s ponovnim imenovanjem Comellija za kandidata za predsednika deželnega odbora. Ne gre torej za kakršnekoli mehanizem, ali avtomatizem, vendar pa je deželni odbor PSI moral upoštevati dejstvo, da Tanassi v Rimu zahteva izgon socialistov iz vlade in da je videmski tajnik PSDI to stališče takoj povobil.

Pittoni je tudi podčrtal, da se vsestravno politično stanje nujno

odraža na krajevni ravni, in to tudi v Trstu, kjer so že obstajale tako resne težave, da je kriza tržaške občinske uprave postala neizbežna. V tej zvezi je omenil poziv socialdemokratov, naj se «moralizira» javna uprava in podčrtal, da bi bilo res prav, da bi vsi občinski moške, ki imajo opravka s sodiščem, podali ostavke na svoja mesta, dokler se njih položaj dokončno ne razčisti. Logičen zaključek vsega tega pa je odstop občinskega odbora in politično razčiščenje na krajevni ravni.

Zaradi odločnega zadržanja socialistov se včeraj niso sestali deželni tajniki in načelniki skupin leve sredine v deželnem svetu na prvem preliminarjem sestanku, na katerem bi se morali dogovoriti o programu sestankov štirih delegacij.

Prav tako je že prišlo do prvih konkretnih refleksov na krajevni ravni, saj se niso več sestali pokrajinski tajniki, ki bi se morali dogovoriti za vrstni red vprašanj, o katerih naj bi razpravljali tržaški občinski svet.

Danes dopolne se bodo sestali načelniki skupin tržaškega občinskega sveta, ki bodo razpravljali o odločitvi seje, ki bi morala biti 10. oktobra. Govori se, da naj bi se občinski svet sestel že 18. oktobra, dejansko pa gre za odločitev za nedoloten čas, proti kateri se je včeraj tako odločno izrekel levičar PSI, ki je takojšen pričetek dela občinske uprave postavila kot pogoj, da ne

sprozi občinske krize. Tudi glede pokrajinskega sveta se ni ničesar znanega. Govorilo se je, da bi se moral sestati 14. oktobra, sedaj pa se čujejo govorice, da bo sklicanje odloženo za nedoloten čas. To pa istočasno tudi pomeni, da je pokrajina privratnik vpletena v splošno krizo, čeprav je bila do sedaj vedno nekako izvzeta.

Sindikati obsojajo povišanje prevoznih

Deželno tajništvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL je sinoči ponovno razpravljalo o položaju, ki je nastal po preklicu zapora avtobusnih podjetij in po uvedbi višjih prevoznih. Tajništvo naglašja, da je deželni odbor v bistvu šel na roke avtoprevoznikom in jim omogočil, da so povišali prevoznine, ne da bi sklenili kakorkoli glede publicizacije javnega prometa. Deželna sindikalna zveza bo zato mobilizirala javno mnenje in v prvi fazi sklicala vrsto sestankov prizadetih delavcev ter izvedla pritisk na deželno upravo in krajevne ustanove, da bi čimprej dosegla ustanovitve prometnih konzorcijev in s tem tudi publicizacijo tega področja. Nadaljnje morebitne sklepe bo deželno tajništvo sindikalne zveze sprejelo po sestanku s predstavniki deželnega odbora, ki bo v Trstu v ponedeljek popoldne.

NA POVABILO NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Zanimiv tržaški dan zborovanja Društva slovenskih zgodovinarjev

Pozdrav predsednika SKGZ B. Raceta - Uvodni referat prof. S. Pahorja o prvih letih političnega društva «Edinost» ter še zanimivi referati prof. Pirjevca, B. Gombača in S. Pahorja

Zbrani zgodovinarji poslušajo uvodni referat prof. S. Pahorja

Na povabilo Narodne in študijske knjižnice v Trstu so imeli slovenski zgodovinarji včerajšnji dan svojega zborovanja, ki je sicer v teku v Piranu, v tržaškem Kulturnem domu. Z uvodnim referatom prof. S. Pahorja je bilo to tržaško zasedanje posvečeno 100-letnici ustanovitve slovenskega političnega društva «Edinost», kateri je bila posvečena tudi sinočnja slavnostna akademija v Kulturnem domu, o čemer pa poročamo na drugem mestu.

Ogrom 190 članov Društva slovenskih zgodovinarjev in prisotne gostje, med katerimi smo opazili tudi predsednika deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja prof. dr. Giovannija Micollja, podpredsednika istega združenja prof. dr. Teodora Salo univ. prof. iz Zagreba dr. Dragovna Sepića, zveznega poslanca dr. Jože Vilfana, konzula SRJ v Trstu Srečka Kovačiča in druge, je na začetku zasedanja pozdravil predsednik NSK inž. Stanislav Renko. Zahvalil se jim je za njihov odziv na vabilo in zaželel plodno delo ter prijetno bivanje v Trstu.

V imenu Slovenske kulturno - gospodarske zveze je slovenske zgodovinarje pozdravil predsednik Boris Race. Dejal je, da smo zamejski Slovenci z velikim veseljem in zadovoljenjem sprejeli dejstvo, da bodo slovenski zgodovinarji del svojega letošnjega zborovanja posvetili svetilnici za tržaške Slovence in Slovence na sploh tako važnega zgodovinskega dogodka, kot je stoličnica ustanovitve političnega društva «Edinost», «vsa današnja prisotnost v Trstu — je dejal Boris Race — je zopetni dokaz želje, da se meddržavna meja, ki ločuje Slovence, ne sme spremeniti v prekatno steno. Če velja meja med Italijo in Jugoslavijo, za najbolj odprto v Evropi, bi bilo nerazumljivo, če bi ta odprtost ne veljala tudi za pobodo v veslovenskega zborovanja. Kaj je bolj naravnega, da sledite zgodovinarji tudi glede zunanjih manifestacij, kakršna je današnja, edino pravilnemu načelu slovenskega zgodovinarstva, da obravnava zgodovino celotnega prostora, ki je naseljen s Slovenci».

Boris Race je v nadaljevanju svojega nagovora dejal, da smo nam skrajno neugodne razmere po drugi svetovni vojni preprečevale, da bi si sami ustvarili solidno podlago za strokovno in znanstveno delo pri nas. Vse je bilo prepučeno hvalnim pobudam in naporom po sameznikih. Nekaj časa sem skušamo dati temu delu organizirano obliko, toda smo šele na začetku. Nujno je zato potrebna večja zavest in sodelovanje osrednjih slovenskih znanstvenih ustanov in njihovih strokovnjakov. Kar zadeva zgodovino, moramo prav z zgodovinski mi dogotki utemeljevati naše narodne zahteve, če hočemo jutri še tak dobroznanerje sodržavljane italijanske narodnosti prepričati in kar nam daje večjo verjetnost, da bomo jutrišnjim kaj dosegli. Ne smemo

namreč pozabiti, da uradno, in ne samo uradno italijansko zgodovinsko, razen nekaterih redkih izjem v zadnjih letih, o Slovincih v Beniciji, v Gorici in v Trstu ne govorijo, ali govorijo o nas kot o prehodni nadlogi, ki naj bi bila v Beniciji odpravljena s plebisiscito, v Trstu in v Gorici pa z razpadom avstro-ogrske monarhije. Za premogno je Vivante še vedno črn madež tržaške italijanske publicistike. Nič čudnega torej, če so tudi Slovincem naklonjeni sodržavljani italijanske narodnosti neinformirani o nas in o našem mestu v tem prostoru, kajti zgodovina, ki so jo poslušali v šoli, in ki jo tako radoadamo širi italijansko založništvo, je bila in je še vedno nam nasprotna.

Kot neenakopravna skupnost se vedno nosimo vse posledice, ki nam jih prinaša tak položaj. Tudi relativno izboljšanje v zadnjih letih ni zaustavilo odtujitve. Zato se nam v boju za naše narodnostne pravice muči. Vsa zamujeni dan je za nas izguba».

Boris Race je svoje izvajanje zaključil z ugotovitvijo, da si prisotnih slovenskih zgodovinarjev v Trstu «razlagamo kot dokaz, da za slovenske zgodovinarje gornje besede niso bile nekaj novega in da se naše želje že uresničujejo».

Za pozdravne besede se je v imenu prisotnih zgodovinarjev zahvalil direktor Inštituta za zgodovino delavskega gibanja in predsednik Društva slov. zgodovinarjev dr. Tone Ferenc in v imenu društva poklonil za Kulturni dom umetniško sliko. Uvodni referat tržaškega dela zborovanja je bil — kot smo že omenili — posvečen 100-letnici političnega društva «Edinost». O ustanovitvi društva in o prvem desetletju njegovega obstoja je govoril prof. Samo Pahor. Sledila sta referata prof. Jožeta Pirjevca o «Problemu slovenske univerze v Trstu v avstro-ogrski dobi» in Borisa Gombača o «Ustanovitvi slovenske socialdemokratske stranke v Trstu». Kot zadnji je bil na vrsti še referat prof. S. Pahorja o «Razvoju tržaške naselbine», katerega je v dodatku dopolnil še s področno razčlenbo mesta in njegove neposredne okolice s pomočjo zemljevida, kar je bil obenem tudi še nekaj uvod v poljudnostno študijsko ekskurzijo udeležencev zasedanja po tržaškem mestu.

V razpravo po referatih so posegli univ. prof. dr. Franc Zwitter iz Ljubljane, ki je pohvalno pa tudi kritično omenil referate in dal nekatere svoje pripombe; univ. prof. Dragovna Sepić, ki je omenil tesno sodelovanje političnega društva «Edinost» z istrskimi Hrvati; prof. Pirjevec, ki je pojasnil nekatere po-

drobnosti iz svojega referata; univ. prof. Gestrin iz Ljubljane, ki je tudi delovni predsednik celotnega XVII. zborovanja slovenskih zgodovinarjev. Na koncu je prošil za besedo še prof. dr. Giovannij Micoli, ki je zborovalce pozdravil v imenu Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja. Poudaril je odprtost in pomen sodelovanja med ustreznimi inštitutoma v Sloveniji in v Trstu, ki se že več let uspešno razvija ter izrazil željo, da bi se sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi zgodovinarji poglobilo in razširilo.

Po kosilu v Bazovici so se udeleženci zborovanja poklonili spomenu bazijskih junakov na kraju njihove ustrejitve, cvetje pa so položili še na kraju ustrejitve Pinka Tomaziča in tovarštev ter pri spomeniku 71 talcem na Opčinah. Nato so se podali na študijski ogled mestnih zgodovinskih zanimivosti, zvečer pa so se v Kulturnem domu udeležili slavnostne akademije v počastitev 100-letnice ustanovitve političnega društva «Edinost».

Seja Sindikata slovenske šole

V torek, 8. t.m., bo ob 16.30 od borova seja. Na dnevnem redu bodo: slovenska šola in novi šolski zakoni, pristojnosti deželne komisije za slovensko šolo in naloge slovenskega osebja pri šolskem skrbništvu ter razno.

Tajništvo priporoča točnost in še posebej opozarja, da se seje lahko udeležijo tudi člani sindikata.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

VAS tudi letos vlijudno in prijateljsko vabi k vpisu ABONMAJA za sezono 1974-75

VPISOVANJE ABONTOVO DO 5. OKTOBRA V TRŽASKI KNJIGARNI IN OD 7. OKTOBRA DALJE PRI GLAVNI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA OD 8. DO 14. URE.

Abonmaje izkazuje so na razpolago v Tržaški knjigarni.

USLUŽBENCA - KO išče Tržaška knjigarna. Pismene ponudbe na: Založništvo tržaškega tiska, Personalni oddelk — Ul. Montecchi 6, 34137 Trst.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 5. oktobra DUNJA Sonce vzhde ob 6.08 in zatone ob 17.39 — Dolžina dneva 11.31 — Lu na vzhde ob 19.40 in zatone ob 10.26 Jutri, NEDELJA, 6. oktobra VERA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,4 stopinje, najnižja 11,6, ob 19. uri 15,4 stopinje, zračni pritisk 1013,4 mm, stanovitven, veter 10 km na uro ju govzhodnik, dežja je padlo 16 mm, nebo pooblačeno, morje rahlo razmrbano, temperatura morja 19,4 stopinje

ROJSTVA IN SMRTI Dne 4. oktobra se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 18 oseb. UMRLI SO: 68-letni Leopoldo Ebel, 72-letni Riccardo Dordel, 79-letni Francesco Piscardi, 52-letna Lidia Paoletti, 71-letni Umberto Fabris, 80-letni Vincenzo Carlucci, 78-letni Francesco Zuban, 76-letna Giuseppina Mel la vd. Di Fazio, 88-letna Maria Tur dorov, 76-letni Arturo Mauro, 79-let na Orsola Zerial vd. Pavlio, 63-letni Giuseppe Filipas, 89-letna Ines April, 70-letna Amelia Tomasini vd. Pe tri, 3 mesece star Massimiliano Poz ar, 84-letna Vincenza Marzani por. Bassi, 61-letna Maria Stoka vd. Da niell.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Rossetti - Emil, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Godina - Patuna, Trg Sv. Jakoba 1; Grigolon, Alla Minerva, Trg V. Giot ti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4.

LEKARNE V OKOLICI Boljunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Pro sek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zav lje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

SPDT priredi dvodnevni avtobusni izlet 3. in 4. novembra v Gorski kotar. Prvi dan vzpon na Snježnik, za turiste postanek na Platak, pre nočitev v Ogulinu; drugi dan vzpon na Klek (gora Garovnica), za turiste ogled Ogulina. Povratek čez Crkve nico in Reko. Prijave na ZSSDI v Ul. Geppa 9 do 15. oktobra.

Prosvetno društvo Ivan Grbec iz škešana priredi v nedeljo, 20. oktobra izlet v Idrijo. Vpisovanje za izlet je vsak delavnik od 19. do 20. ure v društvenih prostorih. Prijave spre jemamo tudi po telefonu na štev. 81-49-25.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst	
Kulturni dom	
Otvoritvena predstava sezone 1974-75	
IVAN CANKAR	
ZA NARODOV BLAGOR	
Komedijska v štirih dejanjih	
Scena	DEMETRIJ CEJ
Kostumi	MARIJA VIDAU
Režija	MARIO URSIC
V sredo, 9. oktobra 1974 ob 20.30 (Abonma premierski — Red A) Razpored predstav glej pod rubriko «Gledališča».	

Gledališča

KULTURNI DOM STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst Otvoritvena predstava sezone 1974-1975: Ivan Cankar — ZA NARODOV BLAGOR, komedijska v štirih dejanjih. V sredo, 9. t.m. ob 20.30 (Abonma premierski — red A) — V soboto, 12. t.m. ob 20.30 (Abonma — red B) — V nedeljo, 13. t.m. ob 16. uri (Abonma nedeljski popoldanski — Red C) — V sredo, 16. t.m. ob 20.30 (Abonma mladinski v sredo — Red D) — V četrtek, 17. t.m. ob 20.30 (Abonma mladinski v četrtek — Red E) — Abonmaji so na razpolago še danes, 5. t.m. v Tržaški knjigarni. Od ponedeljka, 7. t.m. dalje so abonmaji in vstopnice na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 8. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav.

VERDI Pri blagajni gledališča Verdi prodaja vstopnic za drugi koncert letošnjega jesenskega simfoničnega sporeda. Orkester bo vodil mladi tržaški dirigent Daniele Zanetovich. Spored koncerta obsega dela Mozarta, Musorgskega, Bugamelija, Stravinskega ter tržaškega skladatelja Viozija. Koncert bo v torek, 8. oktobra, ob 21. uri, naslednjega dne pa bo nastop v gledališču Verdi v Gorici.

Kino

Ariston I.N.C. 16.00 «Gli amici di Eddie Coyle», Robert Mitchum in Peter Boyle. Nazionale 16.00 «L'albero dalle foglie rosse», Barvni film. Excelsior 16.00 «L'arrivista», barvni film. Igrajo: Alaine Delon, Sydne Rome in Jeanne Moreau. Grattacielo 16.00 «La via dei babbuini», Catherine Spaak, Pippo Franco, Lionel Stander.

Fenice 16.00 «Il giustiziere della morte», Charles Bronson. Eden 16.00 «La cugina». Igrata Massimo Ranieri in Pierluigi Haddon. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 - 19.00 - 22.00 «Il fiore delle mille e una notte», od Pier Paola Pasolinija, barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Per amare Ofelia», Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Capitol 16.30 «Quel ficcanaso dell'ispettore Lawrence», Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «Altrimenti ci arrabbiamo», Igrata Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.

Impero 16.30 «Qui Montecarlo, attenti a quei due», Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.

Filodrammatico 16.30 «Ore 10 lezione di sesso», Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Dynamite, Agguato, Pistola», Fred Williamson. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «Colpo per colpo», Henry Joe - Juong in Ofelia Ju - Wei.

Vittorio Veneto 16.00 «Sesso matto», Laura Antonelli in Giancarlo Giamini. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Astra 16.00 «Jesus Christ Superstar», Barvni film.

Abbazia 16.00 «Il ponte sul fiume Kway», William Holden in Alec Guinness. Barvni film.

Radio 16.00 «Nel mondo dei robot», Yul Brynner. Barvni film.

Volta - Milje 17.00 «Teresa la ladra», Monica Vitti in Stefano Satta Flores. Zabavni barvni film.

Mignon 16.00-22.00 «L'odissea del Neptune nell'impero sommerso».

Prosveta

Prosvetno društvo «Tabors obveša, da se bo baletni tečaj začel 15. oktobra. Vpisovanje pri Luciji Hrovatin, Ul. dei Ginepri 5, tel. 211-161, od 8. do 10. do 10. 1974, od 14. do 16. ure.

SPD «Tabors bo jutri, 6. t.m. ob 16. uri predvajalo v prosvetnem domu na Opčinah slovenski barvni film «Cvetje v jeseni».

Prispevki

Nameste cvetja na grob Josipine Prinčič daruje Alekzij Pertot 10.000 lir za Dijsko matico.

Ob žalovanju kolege Valentina izraža svoje globoko sočustvovanje družina Logar

ZAKRBLJENOST ZARADI RESNOSTI KRIZE

19. oktobra občni zbor Slovenske skupnosti

Tokrat bosta dve kandidati listi

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je v zvezi z zaostrovanjem krize na deželni ravni podčrtal v posebnem tiskovnem poročilu resnost krize, ki je izbruhnila v zelo težkem trenutku za življenje, gospodarstvo in socialni razvoj dežele Furlanije-Julijske kraje.

Slovenska skupnost je ponovno izrekla kritično sodbo o dejavnosti deželnega odbora, ki je odstopil 1. oktobra letos, kar je tudi storil v svojem posegu v deželnem svetu svetovalce štoka, ko je izrekel grajo na račun deželnega odbora, ki ni kljub svojim obljubam skoraj ničesar storil za rešitev problemov slovenske narodne skupnosti.

Slovenska skupnost ugotavlja v svojem poročilu tudi težaven položaj, v katerem se nahajata tržaški pokrajinski odbor ter tržaški občinski odbor tudi zaradi kritičnih stališč, ki sta jih do obeh odborov zavzela PSI in PSDI ob skorajšnjem začetku delovanja pokrajinskega in občinskega sveta, kar gotovo otežkoča delo omenjenih odborov.

Resnost tega političnega stanja bo tudi predmet pozornosti in poglobljene analize na občnem zboru Slovenske skupnosti, ki bo v soboto 19. tega meseca s pričetkom ob 16. uri v prosvetnem domu v Borkovljah.

Uradno poročilo izvršnega odbora Slovenske skupnosti ne govori o podobnostih glede priprav obnega zbora, vendar pa je znano, da se bo tokrat ponovno vršil na osnovi dveh kandidatnih list, kot je bilo to pred tremi leti, in da ne bodo glasovali o samo eni že vnaprej določeni listi članov izvršnega odbora. Očitno gre za dialektično logiko politične organizacije, ki je običajna v demokraciji življenju v Italiji in ki ima svojo logiko tudi v glasovalnem boju okrog referendumov, med katerimi Slovenska skupnost ni zavzela uradnega stališča, so se pa na nekateri vidni člani tudi katoliške usmeritve odločno zavzeli za «ne».

Tako je razumljivo, da se je o-krog prve formacije zbrala skupina laikov in napredneje usmerjenih katolicov. Za sedaj skupina še ni povsem točno opredeljena, vendar je znano, da v njej sodelujejo med drugimi občinski odborniki Dolhar, devinsko-nabrežinski župan Legiša, Vremec, Tuta, Lokar, Bitezni in drugi. Druga formacija združuje predvsem katoličane, zbrane okrog Slovenskega ljudskega gibanja in ji načeljuje deželni svetovalec štoka, pokrajinski odbornik Soči, Harej, Mijač, Maver, Stefanič in drugi.

Nov odbor združenja kronistov

Tržaški kronisti so imeli predvčerajšnjim svoj letni občni zbor in so izvolili, oziroma potrdili, odbor združenja. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Ranieri Ponis, za člane odbora Tito Manlio Altomare, Mario Dolgan, Roberto Majer Grego in Riccardo Menegon, za nadzorni odbor pa Luciano Nardelli in Bruno Natti.

Predsednik združenja bo v kratkem razpisal referendum za podelitev nagrad priznanja «Zlati sv. Just, 1974». Izid referenduma bo objavil 3. novembra.

Čudno tolmačenje sindikalne enotnosti

V zvezi s poročilom FILP - CISL o stavki pristanških delavcev, ki ga je 2. oktobra objavil tukajšnji

italijanski dnevnik, je sindikalna organizacija FILP-CGIL sinoči podarila, da je bil sklep o uprizoritvi 24-urne stavke pristanških delavcev sprejet na posebnem shodu pristanšišnikov, na katerem je sklep potrdil tudi zastopnik CISL. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da se v tisku pojavljajo enostranske poročila, v katerih se omalovažuje sindikalno vodstvo in hkrati očita «komodnost». Tako poročanje je škodljivo za sindikalno enotnost, in to zlasti v tem težavnem gospodarskem in socialnem trenutku.

Odposlanstvo iz N. Yorka včeraj v Trstu

V prostorih deželnega odborništva za industrijo in trgovino so se predstavniki deželne uprave, pristanške ustanove in Tržaškega Lloydja včeraj sestali s člani odposlanstva newyorške pristanške uprave. Sestanka so se udeležili deželni odbornik Stopper, svetovalec ameriške ambasade v Rimu R. M. Miller, ameriški konzul v Trstu A. Racknals, predsednik in glavni ravnatelj tržaške pristanke ustanove Tonutti in Colautti, delegirani upravitelji Tržaškega Lloydja in družbe Italia Develgia in glavni ravnatelj ameriškega odposlanstva so bili glavni agent italijanskih pomorskih družb v ZDA A. Mennella in predstavnik newyorških pomorskih krogov J. Byrne in A. Scotto.

Predstavniki tržaških poslovnih krogov so ameriškim gostom orisali najnoveše načrte za razvoj tržaške luče zlasti kar zadeva manipulacijo blaga v kontejnerjih, člani ameriškega odposlanstva pa so prikazali nekatere razvojne probleme newyorškega pristanšišča.

PO SKLEPU DEŽELNEGA ODBORA

390 milijonov lir za menze na šolah s celodnevni poukom

V letošnjem šolskem letu so uvedli celodnevno zaposlitev na 43 šolah - Kmalu prispevek za «posebne pobude»

Po posebnem nakazilu, ki ga je namenil občinskim upravam za kritje stroškov za prevažanje šolobveznih otrok z doma v šolo in nazaj, je deželni odbor te dni nakazal nadaljnja finančna sredstva za redno poslovanje osnovnih in nižjih srednjih šol s celodnevni poukom. Odbor je namreč na predlog odbornika za šolstvo in kulturne dejavnosti Dal Masa nakazal vsoto 390 milijonov 128.600 lir za redno delovanje menz v omenjenih šolah.

Omenjeno vsoto bodo porazdelili med 41 občin, ki skrbijo za redno delovanje menz v šolskih zavodih, ki so v šolskem letu 1974/75 uvedli celodnevni pouk. Dežela krije usrezne stroške v razmerju 72,47%, kar znaša kakor omenjeno nekaj nad 390 milijonov, medtem ko bodo celotni stroški za šolske menze v letošnjem šolskem letu predvidoma dosegli 538 milijonov 331.000 lir. Med drugimi bodo deželni prispevki prejele naslednje občine (v občinah Cordenons in Fiume Veneto delujeta sicer dve šoli s celodnevno zaposlitvijo, vendar brez menze): Dolenje v Brdih, Gračevo, Zagorje, San Canzian ob Soči, Steverjan, Milje, Dolina, Zgonik, Trst

Dreka, Tolmeč, itd.

V letošnjem šolskem letu so celodnevni pouk uvedli na 43 šolah. To bodo v kratkem prejele poseben deželni prispevek tudi za finaniranje tako imenovanih «posebnih pobud». Med take pobude sodijo: prirejanje posebnih tečajev za učitelje in profesorje, uvajanje eksperimentalnih dejavnosti, priznavanje študijskih podpor, brezplačno razdeljevanje učbenikov dijakom iz ne-prednožen družin, prirejanje skupnih študijskih izletov, nabava zdravstvenih pripomočkov, prirejanje neobveznih jezikovnih tečajev, itd.

V nedeljo «Praznik krvovalca 1974»

V kinodvoran, Aurora v Ul. del Bosco bo v nedeljo ob 10.30 «Praznik krvovalca 1974». Ob tej priložnosti bo združenje krvovalcev ADN simbolično nagradilo 60 najzvestejših krvovalcev za zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami, z diplomami za zasluge, za zlatimi značkami ter z zlatimi zvezdicami, ki so najvišje priznanje za krvovalce.

PERU DANES:
Šest let
odprtega
voj. režima

«Perujska revolucija je in je vedno bila dinamična, tekoča, odprta in ustvarjalna.» Tako je perujski predsednik, general Velasco Alvarado, označil to, kar običajno imenujemo «perujski proces» t. j. socialno — ne socialistično ali komunistično — revolucijo, ki jo postopno uveljavlja perujski režim.

«Slehera resnična revolucija nadomesti določen politični, socialni in ekonomski sistem z drugim, ki je kvalitetno drugačen,» pravi dalje Velasco Alvarado, s čimer — obenem s trditvijo, da je perujska revolucija povsem neodvisna, nezdržljiva s tistimi političnimi strankami, ki zagotavljajo kapitalistično ali komunistično stališča, kateri si budi obliki — je označil zmernost originalnega okvira, v mehanizmu katerega deluje obstoječi režim, ki pa se je hkrati s tem tudi močno izpostavil kritikam skrajne desnice.

Težko je natančno ideološko definirati perujski režim, že nekaj let se s tem trudijo, očitni pa je moč le pragmatično, po tem, kar predstavlja, kaj in kako dela. Nedvomno gre za vojaški režim, katerega meč pa je v službi zatiranja, kot pravi v Peruju zelo razširjena kritika.

Vire oblasti predstavljajo oborožene sile, predstavniki tega pa so voditelji oboroženih sil, združeni v hunte. Ustava in zakoni prejšnjih režimov ostajajo v veljavi samo, kolikor so skladni s cilji revolucionarne vlade, kot je rečeno v «statutu», sprejetem istega dne s prevzemom oblasti in ki predstavlja temeljno listino hunte. V vsakodnevni praksi, lahko rečemo, da ni važnejšega mesta, ki bi ga ne zavzemal kak višji častnik ali general.

Hkrati je treba pripomniti, da vojniki danes v Peruju — za razliko od večine vojaških režimov povsod po svetu — nikakor niso žandarji oziroma čuvarji notranjih privilegij ter zagovorniki kake zunanje hegemonije. Nasprotno, «perujska revolucija» — naj še enkrat iznesemo besede predsednika Velasca — predstavlja del širokega revolucionarnega gibanja revnih narodov po svetu in je antimperalistična revolucija.

Da to niso samo besede, je režim dokazal, ko je odpravil nadoblast večnacionalnih severnoameriških družb nad naravnimi viri dežele. Vendar je to opravil s spretno diplomatsko akcijo, vse to je bilo storjeno, ne da bi prišlo do večjih napetosti v odnosih z ZDA. Na nedavnih diplomatskih pogovorih je bilo celo rečeno, da med obema državama ni nobenega neregulirane vprašanja. Verjetno izhaja iz dejstva, da so vsi vodilni člani vojaškega režima šli skozi znanju perujski center za višje vojaške vede, ki je že pred revolucijo zaviral severnoameriško skrbništvo nad perujskimi oboroženimi silami. In resnično, zdi se, kot da bi ta oficirska elita delovala, upoštevajoč vse taktične in strateške elemente, ki jih sleherni generalštab mora vzeti v pretes, preden se loti praktične izvedbe kakga bojnega načrta.

Postavljeni cilji in delno doseženi rezultati na notranjem področju dokazujejo, da stremi režim za doseg takšne družbene ureditve, ki bi slonela na širokem ljudskem sodelovanju, v praksi — ne pa tudi v ideološkem pogledu — sledi vzoru jugoslovanskega samoupravljanja. Osnova takega ljudskega sodelovanja oziroma udeležbe predstavljajo sektorske skupnosti — industrijske, poljedelske, kulturne itd. — ki jih desnica skuša označiti za «korporacije» fašističnega tipa, povsem neupravičeno, ker je v njih docela odsotna podjetniška komponenta.

Tem skupnostim so bili prepovedani pred kratkim nacionalizirani častniki, ki so povečini bili glasniki ekonomske desnice navzven. Razni televizijski kanali pa so bili deloma postavljeni pod neposredno nadzorstvo vlade, a deloma združeni v nekakšen «telecentru» z državno udeležbo. Postopna tendenca — kot v celotnem razvoju «perujskega procesa» — je ta, da bi prišlo do ustanovitve nekakšnega državnega radiotelevizijskega monopola po italijanskem modelu.

Razne marksistično-lenistične skupnine, ki so še deseterkrat bolj razbite kot v Italiji, so skupaj s latifundisti in ostalimi privilegiranimi sloji najostrejši kritiki sedanega perujskega režima. Zmerna levica, ki gre od komunistov do krščanskih demokratov (seveda levo usmerjenih, torej ne vseh), pa je, nasprotno, v glavnem naklonjena sedanemu procesu razvoja in so nekateri njihovih predstavnikov tudi neposredno angažirani ob strani vojakov.

«Če bi bil Peruje, bi se ne boril proti takšni revoluciji, mervče bi jo, nasprotno, podpiral, prepričan, da bi sleherni drugo stališče bilo samo v prid imperializmu,» je izjavil Fidel Castro ob svojem obisku v Limi. Naslednja izjava predsednika Velasca to še bolj potrjuje: «Judstvo mora imeti v rokah polno odločujočo oblast, ki so mu jo prej odrekli vsi režimi. Na tem sloni demokratsko bistvo našega gibanja. Nikoli več ne bo v Peruju prevladala tista jalova formalna demokracija, zahvaljujoč katere demokracija gospodari Peruja bili razni latifundisti, financašiki, kapitalisti in tuji pridobitniki,» je dejal perujski predsednik.

Režim skuša počasi, vendar za neslajno doseči nekakšno centralizirano, načrtno ekonomijo, opirajoč se na javne ustanove, kot so «Petroperu», «Mineroperu» ipd., več ali manj podobne italijanskim «Enti», «Egami» itd. Poseben poudarek dajejo administrativni decentralizaciji in združništvu.

Slika iz filma «Bil je nekoč pojoči ptica», ki ga je režiral sovjetski režiser Josseliani

FILMSKI FESTIVAL V PESARU SE JE ZAKLJUČIL
KAJ JE BIL NEOREALIZEM

Se je ta struja rodila že v dobi fašizma? - Kateri ustvarjalci italijanskega filma so se posebno obnesli - Imena, ki so zaslovela in nato «ugasnila»

(Od našega dopisnika)
Največji del letošnjega festivala v Pesaru je bil namenjen študijskemu srečanju o neorealizmu, ki je vsebovalo projekcije 48 filmov iz obdobja 1943-54, in kritične razprave, ki bodo kmalu objavljene v knjigi za založbo Marsilio. Pomen tega srečanja gre seveda preko festivala samega, saj je bila ena izmed njegovih pomembnejših lastnosti bogastvo kritičnega aparata, ki ga je nudil: udeležencem so razdelili štiri obsejne zvezke, ki vsebujejo doslej morda najpopolnejšo dokumentacijo o tem pomembnem obdobju italijanskega filma.

Tu seveda ne moremo obravnavati vse problematike, ki jo je razvilo srečanje; bralce, ki jih bolj podrobneje zanima, opozarjamo na zgoraj omenjene publikacije. Tu bomo le na kratko obravnavali filmske avtorje, katerih filme so nam predvajali. Na te filme gledamo danes drugače kot smo gledali.

Predvsem, ali so res predhodni-

ki neorealizma filmi, ki so nastali v fašističnem obdobju? Kritika je večkrat od italijanskega filma pod fašizmom rešila le to, kar se ji je zdelo, da anticipira neorealizem. Komisija, ki je v okviru srečanja v Pesaru obravnavala odnose med tema dvema obdobjema (v njej so bili člani milanske skupine Cinegramma francoski kritik Gili in avtor pričujočega poročila), se nagiba k drugačnemu gledanju. Film v fašističnem obdobju je treba v veliki meri rehabilitirati: njegov odnos do režima ni bil kritičen, kolikor je pripravljaval neorealizem. V Pesaru smo videli le malo t.i. predhodnikov: Blasetti-jev «Quattro passi fra le nuvole» (1942, scenarij Zavattini) prica da je vrednost tega režiserja v kontroli filmskih elementov v liniji «klasikega» filma. Videli smo tudi odlični Visconti-jev film «Ossessione» in zanimivo Bonnardovo komedijo s Fabrizijem in Magnanijem «Campo de Fiori»; niso pa bili prikazani De Sica-

«I bembini ci guardano» in dela drugih režiserjev (sam Blasetti, Camerini, Poggiojdr.). Od Camerinija smo videli le prvi polni film «Due lettere anonime» (1945) s Clara Calamai, film, ki prica, da bi bilo treba pazljivo analizirati t.i. padec tega režiserja na vojni. Od veteranov ital. filma smo se srečali z Genino, katerega smo videli z zanimivimi «Cielo sulla palude» (1949).

Kaj pa «klasiki» neorealizma? Če je v 50 letih italijanskega marksističnega kritika, oz. tedaj prevladajoča revija «Cinema nuovo», poudarjala Viscontijevo vrednost na račun Rossellinijeve, nas nadaljnji razvoj delov režiserjev danes postavlja na drugačno stališče. Viscontijeva filma «Ossessione» in «La terra tremata» sta še danes izvrstna, «Bellissima» je zelo pomembna, toda v Rossellinijevem delu zasledimo uporabo filma kot medija za pogled na realnost, ki je nedvomno doslednejši in pogosto tudi presunljivejši, čeprav nas novejša televizijska proizvodnja Rossellinija manj zadovoljuje kot proizvodnja koga drugega.

Zanimiv avtor je Giuseppe De Santis, ki je bil zadnja leta fašizma kritik-teoretič novega filma, ki je res anticipiral neorealizem. Njegova režiserska usoda pa je res čudna. Takrat je marksistična kritika odobravalava vsebino njegovih filmov, večkrat pa kritizirala način pripovedi kot preveč komercialen. Danes je neki kolega tržaškega porekla napisal, da so se takrat motili, da se danes zavedajo, da je bila vsebina reakcionarna. Kot vidimo, je takrat kot danes občajna kritika prezirala pravo vrednost teh filmov, njihovih fantastično, melodramsko silo, ki je hote izražana v tonu «Grand Hotel», in njihovo domisljivo v filmskem izrazu. «Caccia tragica», «Riso amaro», «Non c'è pace tra gli ulivi» in «Roma ore 11» so zato po mojem zanimivi in pomembni filmi.

Zanimivo bi bilo, ko bi nam retrospektiva nudila priložnost, da primerjamo te filme s takratno «komercialno» proizvodnjo, npr. z melodramom Matarazza, ki ga je pred kratkim festival v Avignonu povrednotil, ali s filmi Cottafavija in Frede, s prvimi komedijami Risija in Comencini-ja itd. Žal pa nam je retrospektiva kot edini zdel popularnejši proizvodnje prikazala Mottolijev film «Totò al giro d'Italia» z velikim komikom Totom.

De Sica-ovi filmi ohranjajo vrednost, a tu pa tam morda že občutimo pomanjkanje velike osebnosti, ki se bo potem razvila, kot vemo. Zavattini-jevo osebnost bi pa bilo treba obravnavati ločeno, bodisi zaradi večje zavednosti kot zaradi dejstva, da so pomembni tudi njegovi scenariji za druge režiserje.

Morda bistvena zavest, ki jo je razvila retrospektiva v Pesaru, je dejstvo, da je res neorealizem obstajal kot splošni kulturno-politični plan, v tem smislu pa se je zelo omejeno uresničilo v filmskih delih. Danes stopajo v ospredje različne avtorske osebnosti, katerim je tedanja zgodovinska realnost material za med seboj zelo različne filme.

Latuada je, recimo, primer režiserja, ki pristopa k filmu z istim vzdušjem kot v svojem prejšnjem «kalligraficnem» obdobju. Njegov «Il bandito» je lep primer gangsterskega filma po ameriškem zgledu.

Zanimiva osebnost je Aldo Vergano, aktiven že v fašističnem obdobju, čeprav je bil že znan kot antifasist (njegov je sile prvega Blasetti-jevega filma «Sole» iz leta 1929). Po vojni je za trenutek zaslovel le s filmom «Il sole sorgi ancora».

Castellani je bil tudi «kalligrafist»; srečanje z neorealizmom pa mu je uspelo predvsem v «cisti» komediji «E primavera». Zampa je ostal tudi v fašističnem obdobju tipičen maloštečan, ki je uspel predvsem v komičnih tonih. Gerni je precej dolgoval ameriškega filma. Liziani pa je bolj zanimiv zaradi svoje radovednosti do raznih sčizev kot zaradi prave osebnosti.

Nazadnje bomo omenili (od režiserjev, katerih so predvajali filmi) dve avtorja, ki že v celoti presegata neorealizem, z razliko od tistega, kar je menil vsekakor genialni Bazin: mislimo na Federico Fellinija in Michelangelantonija. Osebnost avtorja in avtorska politika postanejo po neorealizmu vrednoti zase, ki nista več prisliljeni se meriti s pojmom in vrednoto neorealizma.

Sergij Grmek

KADAR SE POLJAK PRELEVI V TUJEGA TURISTA, OPAZI TUDI TO
Uredili so velika vprašanja
ne vedo pa rešiti malih zader

Sedaj, ko je premog spet v čišlih, ga lahko izvažajo - Tudi metalurgijo so lepo razvili - Toda hladilniki ne delujejo, kot ne delujejo stroji za ekspresno kavo

VARŠAVA, začetek oktobra. — Poljski časniki Wiesław Grzegorzewski je napravil zanimiv poskus: izposodil si je razkošno ameriško vozilo, se prelevil v bogatega ameriškega turista in začel pot po Poljski, da bi nato zabeležil svoje vtise. To potovanje je opravil potem ko so na Poljskem proslavili 30-letnico osvoboditve in 30-letnico nove družbe, poljskega socializma. Nalašč je spustil mimo» praznično vzdušje in se lotil svoje naloge v razpoložljivo vsakdanjega dne.

In vendar so tudi po uradnih svečanostih ob jubileju še vedno odzvanjali v ozračju podatki o rezultatih, ki so bili doseženi v 30 letih na ekonomskem, socialnem in kulturnem področju, pa čeprav se z njimi ni nihče bahal. Govorilo se je še o tem in onem, o pomanjkljivosti in težavah, toda beseda je bila še vedno nekoliko vzvišena.

Sicer pa velja v poljskem tisku že nekakšna moda primerjave poljskih uspehov z uspehi oziroma s stanjem drugod po svetu. Poljski časniki in publicisti radi primerjajo razmere na Poljskem z razmerami v svetu in v tem včasih pretiravajo zdaj v to, zdaj v ono smer. Hkrati pa so ponosni, upravičeno ponosni nad doseženimi uspehi.

Ze omenjeni poljski časniki, ki se je prelevil v turista, ugotavlja, da je Poljska po svoji industrijski proizvodnji že na desetem mestu na svetu. To zares ni malo, kajti po številu prebivalstva je Poljska na 21. mestu. Ne smemo pa pri tem pozabiti niti tega, da je Poljska med zadnjo vojno utrpela največje človeške žrtve, pa tudi izredna razrušenost, začeni s samim glavnim mestom, z Varšavo.

In če se časniki navdušuje nad tem kar je bilo doseženo, hkrati tudi pravi, da je Poljska ena izmed evropskih dežel, to se pravi ena izmed dežel tiste celine, kjer sta dve deželi brez industrijskega razvoja, namreč Albanija in Portugalska, in da torej industrijski razvoj na Poljskem ni nikakšen čudež, pač pa nekaj normalnega.

Kljub tej svoji shoteni skepsis pa mora časniki priznati, da je Poljska dosegla rezultate, s katerimi bi bili zadovoljni tudi v drugih delih bogatih dežel. Enostaven toda značilen primer: Zahodna Nemčija, Belgija, Francija in tudi nekatere druge razvite in bogate dežele so se pred leti otapele s svojo premogetno krizo. Pomislimo le na Porurje v Zahodni Nemčiji, kjer bi bilo kmalu prišlo do revolucije zaradi celih gora neopredane premogeti in ustreznega odlavljanja rudarjev, kajti nafta je postala «modno gorivo». Saj je res, nihče ne oporeka najf njene biveše cenenosti in praktičnosti. Toda vtem ko so te dežele uvažali nafto in zato zapirali rudnike, so Poljski investirali velike milijarde v stare in nove rudnike in so sedaj, ko je svet zajela energetska kriza, gospodarji situacije in na prvem mestu v svetu pri izvzu — premogeti, ki postaja trenutno najbolj gotovo gorivo.

Pa ne le premog, tudi žveplo je ena izmed evropskih sredstva. Pred desetimi leti so bile cene žvepla poslej nizke in so povsod po svetu opustili proizvodnjo te surovine, ki je danes ena pravem mestu. Ker je Poljska vztrajala v svoji tradiciji, razpolaga z velikimi količinami žvepla, ki ga prodaja v svet po ceni, ki jo sama diktira. Če se je Poljski, recimo, posrečilo glede premogeti in žvepla, nista le ti dve surovini tisti, ki omogočata deželi normalen interen razvoj in velik izvoz. Tudi kar se tiče metalurgije je Poljska «na konju». Prav tako v težki industriji, v ladjedelstvu in še marsikje. Pred leti, v času Gomuške, ko je prišlo v baltskih mestih do ne-

mirov, so ti nemiri bili odraz ekonomske in socialne stagnacije doloneni industrijskih panog, ob Baltsko predvsem ladjedelstva. Danes so se v tem delu dežele razmere povsem spremenile in se more Poljska glede tega kosati tudi z velikimi deželami na svetu.

In vendar je poljski časniki, ki se je prelevil v turista, našel veliko, zelo veliko tistih drobnih pomanjkljivosti, ki spravljajo človeka v slabo voljo, ker mu grenijo življenje, predvsem ko opaža, da se rešujejo in dobro uravnavajo velike zadeve, ne najdemo se pa rešitve za tiste drobne stvari, od katerih pa je odvisno vsaj kolikor toliko udobno življenje. «Ameriški turist poljskega porekla» je na primer ugotovil, da na celem področju «Łódźa-in» Kielca ni niti

en javni lokal imel delujočega hladilnika, ker niso imeli nekega nezadnega nadomestnega dela. In tako kadar si je želel ekspresne kave, se je ni mogel privoščiti, kajti vsi aparati so bili pokvarjeni. Manjkal je prav tako nezaten rezervni del, ki ga ni. V teh drobnih zadevah je prišel celo do zanimive ugotovitve, da pomočniki ministrov in visoki partijski funkcionarji iščejo zveze z direktorjem avtomobilskega servisa v Varšavi, kajti sicer morajo tudi za nezatno popravilo na svojem vozilu čakati dva ali celo tri tedne. Kaže torej, da so Poljski znali rešiti velika vprašanja, niso pa znali urediti neznatnih stvari, od katerih pa je odvisno tudi kolikor toliko znošno vsakdanje življenje.

500 NAJVEČJH EVROPSKIH DRUŽB
Italijanska IRI
na tretjem mestu

PARIZ, 4. — Petsto največjih evropskih podjetij je v lanskem letu izdelalo in prodalo blaga za 473 milijard dolarjev, kar je za 22 odst. več kot leto prej. Logično je, da ta velika podjetja niso mogla proizvesti za 22 odst. več izdelkov, pa čeprav gre za podjetja, ki so v glavnem dobro poslovala. Velik «napredek» v dohodkih je treba pripisati deloma tudi inflaciji, torej dvigu cen njihovim izdelkom. Podatke o poslovanju teh velikih evropskih podjetij navaja pariska revija «Viviani», ki obravnava poslovne probleme evropske industrije in evropskega gospodarstva naploho.

Po poslovnem premetu je na prvem mestu v Evropi družba Royal Dutch - Shell. Gre za holandsko - britansko družbo, ki je lani imela 17 milijard 208 milijonov dolarjev prometa s čistim dobičkom 9,85 odst., kar je hkrati tudi posloven uspeh, posebno v zvezi z nastajajočo ekonomsko krizo. Ta uspeh pride še bolj do izraza, če upoštevamo podatke druge družbe in sicer prav tako holandsko - britanske družbe Unilever, ki je proizvajala in prodala blaga za 10 milijard 339 milijonov dolarjev in imela pri tem le 3,84 odst. čistega dobička. Na tretjem mestu je italijanska družba IRI z 9 milijardami 600 milijoni dolarjev fakturiranega prometa in z malo manj kot 4 odst. čistega dobička.

Po obsegu prometa pridejo nato naslednje družbe: Philips, British Petroleum, Volkswagenwerk, Basf, Siemens, Hoechst in Daimler-Benz.

Med petstotimi «velikimi» je kar 138 britanskih podjetij, 119 je zaevononemških, 81 francoskih, 40 švedskih, 20 holandskih, 19 italijanskih, prav toliko belgijskih, 18 švicarskih, 12 španskih, 9 finskih, 7 pa je pol ameriških in pol evropskih družb, 6 norveških, 5 avstrijskih, 4 luksemburških, eno portugalsko in eno dansko.

Poleg družbe IRI pridejo v gorilni seznam še naslednja italijanska podjetja: Montedison (na 19. mestu), ENI (22.), Fiat (24.), Dunlop - Pirelli Union (34. mesto), ENEL (47.), Esso Italiana (55.), Olivetti (106. mesto) itd.

Stomatologija
v Sovjetski zvezi

MOSKVA, 4. — Sovjetska zveza šteje nekaj nad 250 milijonov prebivalcev, kar je 7. mesto po prebivalstvu med zemeljske obile. Toda

vsak četrti zdravnik na svetu zdravi sovjetske državljane, kajti Sovjetska zveza ima eno četrtino vseh zdravnikov, kar jih je na svetu, tako da pride v Sovjetski zvezi po en zdravnik že na 344 državljanov. Sovjetska zveza se drži načela, da je bolje bolezen preprečiti kot bolezen zdraviti. In zato je tako imenovana profilaksa osnova vsemu zdravstvu. Če za sedaj ne more zdraviti osnovnih vzrokov rakastih obolenj, ko medicina to bolezen še le proučuje, se loteva na primer temeljitega zdravljenja ustne dupline, v glavnem zob, kajti medicina ugotavlja, da je ustna duplina in predvsem zdravstveno stanje zob eden izmed pomembnih osnovnih pogojev za zdrav organizem.

Zato ni nič čudnega, da imajo v Sovjetski zvezi nič manj kot sto tisoč stomatologov, ki opravljajo na leto 250 milijonov pregledov, tako da praktično pride po en zdravniški pregled na vsakega državljanu na leto. Vsako leto imajo od 4.500 do 5.000 novih zobozdravnikov, na vseh šolah pa je obvezen zdravniški pregled in poseben pregled zob vsakih šest mesecev.

Zobozdravniške oddelke v Sovjetski zvezi tako organizirali, da jih ima sleherna bolnišnica, v manjših naseljih imajo ambulante oddelke, na slabo naseljenih področjih pa imajo tako imenovane potujoče zobozdravniške ambulante.

Neki sovjetski sociolog je v zvezi s tem rekel, da naglo naraščanje poprečne življenjske dobe v Sovjetski zvezi ni le posledica izboljšanih življenjskih razmer, pač pa tudi smotrnega delovanja zdravstvenih ustanov.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bode odločni, kajti le tako boste prišli do veljave. V čustvenih odnosih boste preživljali depresijo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Računajte za obljubami, ki jih boste danes dobili, toda previdni bodite. Razpoloženje za ureditev čustvenih odnosov.

DVOUČKA (od 21.5. do 22.6.) Nastopile bodo večje težave pri izvajanju vaših načrtov. Ne bi bilo napak, če bi posvetili več časa družini.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Potreb-

Kemijska topila
močno škodujejo
cesti in vozilom

TURIN, 4. — Družba «Autostrade» je lansko leto na svojih 2.300 km cest porabila 16.926 ton «topil» za odtajanje ledu. Pri tem je družba pridobila tudi določene učinkunje v zvezi z različnimi učinki raznih sredstev. O tem je bil govor tudi na nedavnem strokovnem zasedanju o vzostnosti cest pozimi in o sredstvih proti poledenosti cest.

Predvsem je bilo ugotovljeno, da so nekatera sredstva zelo škodljiva in sicer tista sredstva, ki vsebujejo žveplo in magnezij, ki razkrajata ceste, vtem ko nekatere druga sredstva, kot na primer morska sol, ki močno škoduje vozilom. Pravzaprav je morska sol zaradi raznih stranskih učinkov, ki jih vsebuje, zelo škodljivo topilo, ker škoduje na eni strani vozilom, na drugi strani pa tudi cestisti in robnikom, saj strokovnjaki ugotavljajo, da je morska sol najbolj «napadalna».

Na tem zasedanju pa je bilo ugotovljeno tudi, da vsaj za sedaj ni nekega sredstva, ki bi bilo boljše od tistih, kar jih je kemija doslej pripravila, torej da ni na razpolago topila, ki bi kolikor toliko ne škodovala ali cestisti ali vozilom, po navadi pa obema. V zvezi s tem kemiki zatirujejo, da naj graditelji cest upoštevajo ta dejstva.

Kmetijstvo
v Vzhodni
Nemčiji

Vzhodna Nemčija šteje nekaj nad 17 milijonov prebivalcev in razpolaga s 6,3 milijona ha zemlje, od katerih je 4,6 milijona obdelovalne površine, polodrigi milijon pa odpade na gozdnata področja. Štirindevetdeset odstotkov obdelovalne površine obdelujejo zadruge, državnata podjetja itd., preostalih šest odstotkov obdelovalne površine pa je v rokah zasebnih delovalcev. Javni sektor kmetijske proizvodnje je v Vzhodni Nemčiji daje kruha 930 tisočnem delovnih ljudi. Priredel pa je lani predstavljal 11 odst. nacionalnega dohodka in hkrati kril v celoti potrebo po nekaterih prehranbnih artiklih, kot na primer, kar zadeva meso, mleko, jajca, itd., skoraj v celoti pa je kril potrebo po žitaricah, zelenjavi, maslu itd.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Kmetijstvo
v Vzhodni
Nemčiji

Vzhodna Nemčija šteje nekaj nad 17 milijonov prebivalcev in razpolaga s 6,3 milijona ha zemlje, od katerih je 4,6 milijona obdelovalne površine, polodrigi milijon pa odpade na gozdnata področja. Štirindevetdeset odstotkov obdelovalne površine obdelujejo zadruge, državnata podjetja itd., preostalih šest odstotkov obdelovalne površine pa je v rokah zasebnih delovalcev. Javni sektor kmetijske proizvodnje je v Vzhodni Nemčiji daje kruha 930 tisočnem delovnih ljudi. Priredel pa je lani predstavljal 11 odst. nacionalnega dohodka in hkrati kril v celoti potrebo po nekaterih prehranbnih artiklih, kot na primer, kar zadeva meso, mleko, jajca, itd., skoraj v celoti pa je kril potrebo po žitaricah, zelenjavi, maslu itd.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Kmetijstvo
v Vzhodni
Nemčiji

Vzhodna Nemčija šteje nekaj nad 17 milijonov prebivalcev in razpolaga s 6,3 milijona ha zemlje, od katerih je 4,6 milijona obdelovalne površine, polodrigi milijon pa odpade na gozdnata področja. Štirindevetdeset odstotkov obdelovalne površine obdelujejo zadruge, državnata podjetja itd., preostalih šest odstotkov obdelovalne površine pa je v rokah zasebnih delovalcev. Javni sektor kmetijske proizvodnje je v Vzhodni Nemčiji daje kruha 930 tisočnem delovnih ljudi. Priredel pa je lani predstavljal 11 odst. nacionalnega dohodka in hkrati kril v celoti potrebo po nekaterih prehranbnih artiklih, kot na primer, kar zadeva meso, mleko, jajca, itd., skoraj v celoti pa je kril potrebo po žitaricah, zelenjavi, maslu itd.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

Iz podrobnjših podatkov zveemo, da vzredijo v Vzhodni Nemčiji toliko govine živine, da pride po 117 kg mesa na državljanu na leto, mleka in mlečnih izdelkov pa pride kar 350 litrov na leto, jajc pa po 230 na državljanu na leto.

RADIO VELE
VIZIJA

SOBOTA, 5. OKTOBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: Predsedek
- 12.55 Komični filmi
- 13.25 Vremenska napoved
- 13.30 DNEVNIK
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Izžrebanje loterije
- 17.15 Program za najmlajše
- 17.45 BELI KAMEN
- 18.45 Prva epizoda nadaljevanke po romanu Gunnella Lindeja
- 18.45 Program za mladino
- 18.45 SPORTNI DNEVNIK
- 18.55 Sedem dni v parlamentu
- 19.15 Nabožna oddaja
- 19.25 KRONIKA DELA
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 TANTE SCUSE

Glasbeno - govorni spored s Sandro Mondaini in Raimondom Vianello. Nocoj se začne nov cikel varietjskega programa, ki se bo ponovil sedem sobot. Nastopata Sandra Mondaini in Raimondo Vianello, ki sta se zadnjič pojavila na TV ekranu v svoji oddaji leta 1972. Poleg njih bodo ob sobotnih večerih nastopali tudi drugi, kot na primer ansambel «Ricchi e poveri», in nekakšni častni gostje, kot na primer nocoj Iva Zanicchi.

Tema nocojšnje oddaje je otroška doba. V tem smislu se bodo zvrstili razni prizorčki in baletni nastopi

21.50 TV razprave
SODNIŠKA FUNKCIJA DANES

Ta oddaja ima pravzaprav naslov «Controcampo». Na vrsti je bila že lansko leto in je s svojo aktualnostjo pritegnila pozornost občinstva, ker je v polemičnem smislu analizirala marsikateri negativni pojav v naši družbi. Nocoj se bodo lotili vprašanja sodne funkcije v Italiji trije znani italijanski pravniki, ki bodo obravnavali vprašanje, ali je sodna funkcija danes drugačna kot je bila nekoč, kaj se je spremenilo v odnosih med sodstvom in družbo in tudi ali je res, da danes ni lahko biti sodnik.

V zvezi s tem morda ne bo odveč upoštevati dejstvo, da se danes od sodnika zahteva kaj več kot nekoč, kaj

Temeljite priprave

Nekaj osnovnih šol v Sloveniji bo začelo uvajati pomembno novost že v tem letu — Izbrali jih bodo kmalu

Nekaj osnovnih šol v Sloveniji bo že v tem, najpomembnejši pa v prihodnjem semestru tega šolskega leta prišlo na celodnevni način šolanja. Organizacija in priprave vodi posebna komisija pri zavodu za šolstvo SRS. Ta je pred kratkim sklicala na osnovni šoli Riharda Jakopiča v Ljubljani sestanek predstaviteljev šol, ki bi med vsem imeli še najugodnejše možnosti za prehod na celodnevni pouk.

Komisija je zbranim predložila osnutek programa, o katerem je stekla razprava. Predstavljali so predlog za odobravanje sprejeli kot pomembno osnovo za kvaliteto rast osnovne šole. Oporozili pa so, da je treba poskrbeti za potrebna materialna sredstva in za kadre ter da naj bi šole za uspo-

sabljanje pedagoškega kadra začele čimprej izobraževati pedagoški naraščaj za razširjene naloge osnovne šole.

Med obravnavanimi šolami je komisija izbrala okrog 10 osnovnih šol, na katerih so že sedaj vsaj minimalni pogoji, to so ustrezni prostori, zadostno število let in na kadri. V prvi polovici oktobra bo komisija obiskala te šole, da bi skupaj z vodstvi šol preučili možnosti za prehod na celodnevno delo. Drugod pa bodo skupaj s krajevnimi družbenopolitičnimi dejavniki, zlasti pa s krajevnimi skupnostmi tudi začeli ideje celodnevne šole intenzivneje vnašati v delo in življenje osnovne ter ustvarjati minimalne pogoje za prehod nanjo. Komisija predvideva, da bo nekaj osnovnih šol prešlo na novi način dela že v zimskem

šolskem semestru. Razprava na sestanku je poudarila, da morajo biti priprave predvsem temeljite in natančne, da bi ideja o celodnevni šoli čimbolje uspela. Po vseh priporočilih in ustvarjalnih pogojih za delo bodo sledili tudi pogovori s starši in učenci.

MILKA MILORADOVIC

Jugoslovanski pesniki na Madžarskem

ZAGREB — Zveza književnikov Madžarske je povabila tri jugoslovanske pesnike, da se ljubiteljem poezije na Madžarskem predstavijo z literarnimi večeri. Literarni večeri bodo od 12. do 14. oktobra v treh mestih. Svoja dela pa bodo brali Matej Bor, Desanka Maksimović in Gustav Krklec.

Široko mednarodno priznanje

Na letošnji »Sodobni elektroniški« 390 razstavilalec iz 20 držav

LJUBLJANA, 2. okt. — Letošnja, 21. mednarodna razstava »Sodobna elektroniška 74«, ki bo od 8. do 12. oktobra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, bo prikazala nekatere zadnje dosežke v elektroniški. Za 390 bi lani in letos v središču mesta, na nekdanjem Beletovem vrtu ob Ljubljanskem cesti. Tu je bilo odkritih nad sto grobov. Narodni muzej iz Ljubljane pa je posodil za razstavo še nekaj naših, ki so bile na tem grobišču vkopane že pred prvo svetovno vojno. Rezultati izkopavanja so bili presenetljivo bogati in tako je bilo možno predstaviti celotno antično dediščino v Novem mestu, ki zajema čas od leta 33 pred n. št., ko je Dolenjska prišla pod nadoblast Rimljanov, pa do sredine 4. stoletja n. št. Ob razstavi bo izšel bogato ilustriran katalog v slovenski in nemščini.

Vsaokletna razstava upeva široko mednarodno in domače priznanje, saj poleg tega, da je strogo specializirana in strokovna, tudi pospešuje mednarodno poslovno in tehnično sodelovanje. Razstavljalci, med katerimi je 57 jugoslovanskih udeležencev, bodo predstavili telekomunikacije, elektronske, avtomatizacije, nukleonike, merilno tehniko, radiodifuzijo, vakuumsko tehniko ter opremo za proizvodnjo elektronskih naprav in sestavnih delov.

Tehniški muzej Slovenije bo letos obiskovalcem pripravil zanimivo razstavo o osnovah elektronskih računalnikov, kjer bodo z ustreznimi elektronskimi vezji na zornih prikazih osnovne elemente računanja pri elektronskih računalnikih.

Razstava je pripraven kraj za srečanje strokovnjakov, zato bo 8. in 9. oktobra že osmi jugoslovanski simpozij o telekomunikacijah, 10. in 11. pa deseti simpozij o elektronskih sestavnih delih, ki bosta zbrala okoli 400 tujih in domačih strokovnjakov.

Ob koncu prireditve bo mestu jugoslovanske elektroindustrije v gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in deželami v razvoju na področju energetike. Posvetovanje naj bi prihodnja leta razvili v širše poslovno sodelovanje med elektroindustrijo z uradnimi predstavniki teh dežel in njihovimi strokovnjaki.

STOJAN ŽITKO

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

„Najnovjša“ antika iz Novega mesta

Lani in letos odkrite najdbe za razstavo v Dolenjski galeriji

V torek, 8. oktobra bo v veliki dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu odprta arheološka razstava z naslovom Novo mesto v antiki. Na njej bodo prikazane najdbe iz številnih rimskih grobov, ki so bili odkriti bi lani in letos v središču mesta, na nekdanjem Beletovem vrtu ob Ljubljanskem cesti. Tu je bilo odkritih nad sto grobov. Narodni muzej iz Ljubljane pa je posodil za razstavo še nekaj naših, ki so bile na tem grobišču vkopane že pred prvo svetovno vojno. Rezultati izkopavanja so bili presenetljivo bogati in tako je bilo možno predstaviti celotno antično dediščino v Novem mestu, ki zajema čas od leta 33 pred n. št., ko je Dolenjska prišla pod nadoblast Rimljanov, pa do sredine 4. stoletja n. št. Ob razstavi bo izšel bogato ilustriran katalog v slovenski in nemščini.

Poudarek razstave je na preprosti, toda izvirni grobnih konstrukcijah in nekaterih značilnih grobnih posodah, ki so dragoceni podatki za razumevanje antične kulture na Dolenjskem. Inventar iz rimskodobne kropole v Novem mestu kaže na močno tradicijo materialne in duhovne kulture ilirsko-keltskih starošolcev.

Razstava je pripraven kraj za srečanje strokovnjakov, zato bo 8. in 9. oktobra že osmi jugoslovanski simpozij o telekomunikacijah, 10. in 11. pa deseti simpozij o elektronskih sestavnih delih, ki bosta zbrala okoli 400 tujih in domačih strokovnjakov.

Ob koncu prireditve bo mestu jugoslovanske elektroindustrije v gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in deželami v razvoju na področju energetike. Posvetovanje naj bi prihodnja leta razvili v širše poslovno sodelovanje med elektroindustrijo z uradnimi predstavniki teh dežel in njihovimi strokovnjaki.

STOJAN ŽITKO

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

DAN

BERITE REVUJO

SLOVENSKA PESEM NA NORVEŠKEM SEVERU

Medvedi iz Hammerfesta

Pevci Slovenskega okteta častni člani »Kraljevskega društva polarnega medveda« - Kaj so povedali nekateri domačini? - Požgano mesto obnovljeno

V Hammerfestu, najsevernejšem mestu Norveške in Evrope, je župan Arnulf Olsen na posebnem sprejemu v magistratu vsem pevcem Slovenskega okteta slovesno razdelil diplome častnega članstva v »Kraljevskem društvu polarnega medveda«.

Zatem pa je še posebej gledal na odprano vlogo mesta v minulih vojni — saj so ga Nemci leta 1944 do tal požgali — z veseljem povzel naš predlog, da se Hammerfest pobratiti tudi s kakim ustreznim jugoslovanskim mestom. V Hammerfestu, mestu, ki bo kmalu šlo že 10.000 prebivalcev, smo se seveda fotografirali tudi pred marmornatim stebrom z zemeljsko kroglo na vrhu, ki prica, da je »tu severni konec vzporednice med Severnim oceanom in Donavo skozi Norveško, Švedsko in Rusijo — Po nalogu kralja Oskara I. in cesarja Aleksandra I. in Nikolaja I. so geometriji v neprekinjenem delu od leta 1816 do leta 1852 to merjenje skupno opravili in zabeležili geografsko širino 70° 40' 11,3".

V najbolj severnem mestu Evrope

Res, da je to drevo že povsem izginilo in da se je po razgibanju hribov okrog pristanišča in razpotenega mesta razprostirala samo nizka trava z mahom — da, vmes sem našel še slabo zapoznele borovnice — toda za mesto ki se sponaša z nazivom naj bolj severnega mesta Evrope, je bila temperatura še kar zmerna: medtem ko smo pri televizijah poročili izvedli, da je bila isti dan v Jugoslaviji temperatura 24 stopinj, je pri nas v Hammerfestu ob nenehno se vračajočem dežju živo srebro padlo samo na 7 stopinj. Sicer pa se je vremenska slika v tem severniškem mestu s toplim zalivskim tokom od vzhoda Atlantika zelo hitro menjavala. V istem trenutku je nebo razkazovalo celo paleto barvnih odtenkov: od črnih oblakov vzhodni širine in srebromkovskega bleščanja nad morsko gladino do lasne sinjine in daljno žareče rumenkaste beline.

Poziv lokalnega urednika

Ko pa sem začel raziskavo o ljudeh Hammerfesta, sem poiskal najprej novinarske kolege. Npr. Olvida Madssen, mladega urednika tamkajšnjega dnevnika »Finnmark

Dagblad«, enega izmed 44 lokalnih glasil, ki jih ima v rokah vladna delavska stranka. »A čeprav ima stranka večino delnic, poizkušamo biti bolj informativni kot politični. Če pa smo politični, poizkušamo biti kritično objektivni tudi do vlade. Prav danes sem na primer napisal uvodnik, v katerem pozivam vlado, naj ima več posluha za to, kar misli ljudstvo.« Poudaril je, da je bil Sever sicer vedno najmočnejša trdnjava delavske stranke, da pa se je zdaj ta večina v marsičem ohlajala in razbila. »Zlasti zaradi vladne usmeritve v EGS, kamor tukajšnji ljudje nečejo, pa tudi zaradi nove petrolejske politike na jugu, si obetajo od petrolejskih najdišč v morju veliki, tu na Severu so pa ribiči vsi zelo priti.«

Tudi ko sem pozneje obiskal šefa proizvodnje v največji hammerfestski tovarni, za predelavo rib »Finn-Nesle«, J. Morlanda, mi je govoril o tem dilemah. »Glavno, kar bi želeli, da bi bila petrolejska in ribiška politika bolj stanovitna in trdna, tako da bi mi lahko planirali; že glede okoliščin v velikosti ribiških ladij. Med drugim gre tudi za dokončni sporazum med prizadetimi državami glede obsega teritorialnih vod. Namesto dosedanjih 12 milj, se norveška vlada zdi zavzeta za pas širok 50 milj, ribiči pa bi želeli celo razširitev na 200 milj!« Sicer pa ni toliko zadržan z ribarstvom — mi je odvrnil Morland na vprašanje, če jim že zmanjkuje v morju rib —

»Kar 30.000 do 40.000 ton sveže ribe iz Severnega morja letno potrebuje za svoje redno poslovanje.« »Finnus« v Hammerfestu, ki je največja norveška trdnjava za ribje konzerve, je ta del Norveške tudi zelo občutljivo vojaško področje. »Toda do Rusov mi tu na severu nimamo tolikih pomislekov kot oni v Oslu. Norveški ljudje tu na Severu so že tradicionalno navajeni na rusko sosesko. Se-

Zaradi svoje izpostavljenosti severne lege je ta del Norveške tudi zelo občutljivo vojaško področje. »Toda do Rusov mi tu na severu nimamo tolikih pomislekov kot oni v Oslu. Norveški ljudje tu na Severu so že tradicionalno navajeni na rusko sosesko. Se-

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

BOGDAN POGACNIK

TENIS

VSE JE ODLOČENO V POLFINALNEM SREČANJU ZA «DAVISOV POKAL»

Že po drugem dnevu Italija K.O. (0:3)

Južna Afrika končni zmagovalac brez borbe - Indija ne bo igrala «proti rasistom»

Že po drugem dnevu polfinalnega srečanja za «Davisov pokal» v Johannesburgu se je končala «aventura» italijanskih teniških igralcev in s tem tudi italijanske teniške zveze, ki je med srečanjem upala na zmago ter s tem na uveljavitev italijanskega tenisa v mednarodnem merilu. Vse je splahnelo za Italijane kar čez noč. S tem pa je splahnela tudi možnost, da bi prišlo do finalnega srečanja. Teniško vodstvo Indije je takoj po zmagi nad SZ jasno povedalo, da Indija ne bo pod nikakimi pogoji (to se pravi niti na nevtralnem igrišču) igrala proti Južni Afriki, kjer je rasistični apartheid še vedno na dnevnem redu. Katastrofa Italije pomeni torej tudi katastrofo za «Davisov pokal», to se pravi edine take amaterske teniške prireditve. Nikdar prej namreč se ni pripetilo, da bi ne bilo odločilnega finalnega srečanja. Letos bo torej «Davisov pokal» ostal brez tega prestižnega finala, kar bo morda pomnilo konec za to že itak «pokvarjeno» prireditev.

Včeraj sta bili v Johannesburgu na sporedu dve srečanja. V prvem dvoboju sta Moore in Panatta z lahkoto svojemu tekmu iz prejšnjega dne. Moore je že vodil s 5:4, v setih pa z 2:1. Južni Afri-

čan je tako z lahkoto osvojil še točko in s tem odpravil Italijana. V srečanju dvojice pa sta južnoafriška zastopnika McMillan - Hewitt v samih treh setih odpravila italijansko dvojico Panatta - Bertolucci. S tem pa je Južna Afrika že osvojila «Davisov pokal». Ostajata tako še formalni srečanja posameznikov.

Idi
JUŽNA AFRIKA - ITALIJA 3:0
Posamezniki:
Hewitt - Zugarelli 3:2
(4:6, 6:0, 9:7, 4:6, 6:1)
Moore - Panatta 3:1
(4:6, 6:0, 6:3, 6:4)
Dvojice:
McMillan in Hewitt - Panatta in Bertolucci 3:0 (7:5, 6:4, 10:8)

NOGOMET

JUTRI ZAČETEK ITALIJANSKE A LIGE

Start s tradicionalnimi favoriti Obeta se ogorčena borba za izpad Fiorentina «outsider» - Napoli in Bologna za dobro uvrstitev

Jutri bo start nogometnega prvenstva italijanske A lige, v katerem nastopa 16 enajsteric, ki bodo zastopale 11 dežel. Največje udeležbo bo imela Lombardija, in sicer tri ekipe (Inter, Milan in Varese), sledijo Lazio, Piemonte in Emilia - Romagna, vsaka po dve ekipe. Iz tega je razvidno, da moč italijanskega nogometa je še vedno «severa», pa čeprav mnogi trdijo, da so na jugu navijači bolj vroči in tudi precej zahtevni.

No, pa pogledimo, kako startajo in kakšne so možnosti posameznih ekip. Glede končnega zmagovalca se vrtilo predvidevanja okrog štirih ekip, to so Juventus, Lazio, Milan in Torino.

Juventus in Lazio sta v glavnem obdržala lansko strukturo moštva, Turinčani so celo pokrili slabe točke moštva z nabavo mladega «proste» Scirea (Atalanta), o katerem se v zadnjih časih govori kot o novi zvezdi italijanskega nogometa. Juventus je nabavila še 24-letnega Damianija (Vicenza), ki igra taktično krilo in s tem bo imel novi trener Parola možnost, da premakne Casia na sredino igrišča. Tudi Lazio se je omejil na dve nabavi, in sicer Badianija (Sampdoria) in krilo Chimentia (Lecce). Zato bosta prav Lazio in Juventus gotovo protagonisti letošnjega prvenstva. Pozabiti seveda ne smemo na Milan, ki je precej spreminil in ojačil postavbo in predvsem zamenjal tudi trenerja. Z nabavo Gianlonia je Milan nedvomno pridobil, kot tudi vratar Albertosi (Cagliari) po precej ojačil obrambo, da ne govorimo o stoperju Betu (Verona). Tudi v napadu bo Milan močnejši s pristopom solidnega srednjega napadaleca Bula (Torino) in mladima kriloma Vareseja Calomijem (22 let) in Gorinom (23 let). Torino ni mnogo spremenil postavbe, vsekakor se nam zdi moštvo močnejše, saj branilec Calloni (Como) in stoper Santin (Sampdoria) bosta pokrila lanske hibe enajsterice.

Tem štirim ekipam bo verjetno delala velike preglavice Fiorentina, ki bo prav gotovo velik «outsider» tega prvenstva. Vodstvo Fiorentine je letos prevzel znani Nereo Rocco, ki ni novinec v nogometnem polju in je znal svoje znanje posredovati mladi enajsterici Fiorentine in ji dati pravi sistem igre, bo gotovo dosegla Fiorentina lepe uspehe.

Milanski Inter prav gotovo ne bi smel delati preglavic, saj razen trenerja se letos pri Interju ni nič spremenilo, morda se nam zdi ekipa nekoliko šibkejša kot lani.

Napoli in Bologna pa imata velike možnosti za dobro uvrstitev.

Številka ena italijanskega tenisa Adriano Panatta je odpovedal na vsej črti. V dveh dneh je okusil dva poraza

OB 50-LETNICI USTANOVITVE ZDRUŽENJA SLOVENSkih ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

Najboljši športniki bodo nosilci štafetnih palic Nastop kotalkarjev, telovadk in folkloristov

Kot zastopnica zamejskega športa bo štafetno palico prinesla v Sovodnje Sonja Miličeva

Včeraj smo poročali o tekmovalni nočni štafeti, ki se bo odvijala jutri po sovedenjskih stazah ter o obdobjarskem turnirju. Obe manifestaciji spadata v okvir proslav 50-letnice ZSSDI.

Današnji prispevek pa smo namenili zaključni akademiji, ki bo v nedeljo popoldne, s pričetkom ob 16. uri na cementni plošči pred Kulturnim domom v Sovodnjah. Na njej bodo sodelovali: TVD «Partizan» iz Maribora, folklorna skupina iz Sovodnje, kotalkarji društva «Polet» ter mladinska folklorna skupina «Doma» iz Gorice.

Verjetno za kotalkarje društva Polet ni potrebnih posebnih predstav, kajti njihov sloves je znan ne samo slovenski publiki, marveč po celi Italiji. Prav pred kratkim smo brali razveseljivo vest, da sta slo-

venska predstavnika zasedla četrto mesto na italijanskem prvenstvu.

Zanimanje vlada tudi za nastop telovadkinj društva «Partizan» iz Maribora, ki se bodo predstavile v dvema točkama. V prvi bo nastopilo 14 dijakinj pedagogske gimnazije z vajo, ki nosi naslov: «Obroč na pomoč». Za sestavo te figure je poskrbel Jože Zadnik. V drugi točki se nam bo predstavila republiška prva ekipa v moderni ritmični gimnastiki Branka Vajniger iz Maribora, ki bo prikazala vajo s trakom.

Zaključna slovesnost v Sovodnjah ob Soci

DANES, 5. oktobra 1974

ob 19. uri

Prihod štafete

Pozdravni govori

Nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora

ob 20. uri

Nočna tekmovalna štafeta

JUTRI, 6. oktobra 1974

ob 9. uri

Turnir v odbojki

Balinarski turnir v Dobredu

ob 16. uri

AKADEMIJA

Nastopajo:

Folklorna skupina «Sovodnje» iz Sovodnje

Folklorna skupina «Doma» iz Gorice

TVD «Partizan» iz Maribora

Kotalkarji SD Polet z Opčin

Oba večera prosti zabava s plesom

uradno zaključile proslave petdesetletnice športnega združenja.

Piransko štafetno palico bo v Sovodnje prinesel Davorin Miklaus ali Dušan Černe, oba zmagovalca v jadranski na Balkanskih igrah. Tolmnsko bo zastopala najboljša športnica iz Tolmina, Marina Fili, ki nastopa v raznih panogah, predvsem pa v atletiki, povsod pa žanje odlične uspehe. Štafetno palico, ki je startala v Trstu, pa bo na cilj prinesla najboljša zamejska športnica v zadnjih letih, Sonja Miličeva, večkrat italijanska državna reprezentantka.

Vsi štirje športniki bodo ob predaji štafetne palice prebrali pozdravna pisma, nakar bo spregovoril predsednik Zdrženja športnih društev Dino Roner. Takoj nato

bo s svojim sporedom nastopil Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom prof. Oskarja Kjudra.

Zvečer pa bo na sporedu tekmovalna štafeta ob svitu bakel po sovedenjskih ulicah, katere se bodo udeležile številne moške in ženske ekipe

BOKS

Nocelj v Buenos Airesu

Monzon - Mundine

BUENOS AIRES, 4. — Carlos Monzon in Tony Mundine sta danes opravila zadnji lažji trening pred nocošnjim spopadom za svetovni naslov srednje boksarske kategorije. Dvoboj se bo pričel ob 23. uri.

ODBOJKA

PRED PRVENSTVOM C LIGE

Odbojkarji Krasa povsem zadovoljili

Draščičevi varovanci so proti Salonitu (1:3) uspešno igrali

Kras - Salonit 1:3

(3:15, 15:12, 11:15, 11:15)

KRAS: Zivec, Milič, Draščič, Marušić, L. in S. Budin, Škrk, Vesnaver, Biteznič in Pegan.

SALONIT: Tušar, Jerončič, Bavdaz, A. in E. Paravan, Znidarčič, Bučik, Širk, B. in I. Jelavič.

V četrtek zvečer je v prijateljski trening - tekmi v nabrežinski občini telovadnic šestera Salonita iz Kanala ob Soči premagala Kras po zanimivi borbi ob mreži. Gostje iz Kanala, ki so nastopili s svojo prvo postavbo, so preizkusili svoje sile in napadalne sheme pred krstnim nastopom v drugi zvezni ligi, ki se prične že to nedeljo.

Najprijetneje presenečenje pa smo doživeli s strani odbojkarjev Krasa, ki so zaigrali kot prejojeni v primerjavi z nastopi v lanskem sezoni. Sicer bi ne bilo na mestu predčasno peti slavospeva, dejstvo pa je, da se v igri ekipe že pozna, (po komaj enomesečnem rednem treniranju) večja roka trenerja prof. Draščiča, ki je v tej prvi pripravi skrbel skoraj izključno za telesno kondicijo, kar pa je osnova za vse nadaljnje delo. Sadeži so bili že dobro vidni: premikanje igralcev po igrišču je bilo veliko bolj prožno, ekipa je solidno postavljala blok (kar je bila dosej velika pomanjkljivost), predvsem pa so krasovci izstopali po veliki dinamiki in postržovalnosti v obrambi, tako da so postopoma uspešno reševali nasprotnikove «bombe». Če upoštevamo, da manjkata do pričetka prvenstva C lige še skoraj dva polna meseca, je Krasova odbojkarstva vrsta na najboljši poti, da doseže do starta prvenstva dobro formo in rentabilnost.

Četrtočka tekma sama na sebi je bila na dobri tehnični ravni in tehnično slabšem Krasu je uspelo, da se je na trenutke enakovredno kosal z odličnim tekmečem, kar je popostrilo igro in zabavalo precejšnje število Krasovih navijačev, ki so z radovednostjo in zadoščanjem sledili vsekakor pozitivnemu nastopu Draščičevih varovancev.

—bs—

NOGOMET

V 2. kolu 2. AL

Prvi derbi:

Primorje - Zarja

Deževno vreme resno ogroža reden potek drugega kola nogometnega prvenstva 2. AL, v katerem je na sporedu prvi slovenski derbi. Na Proseku se bosta namreč pomerili enajsterici Primorja in Zarje. V vrstah Primorja bo verjetno pri-

šlo do nekaterih zamenjav. Trener Vatta bo v nedeljo imel na razpolago Sugana in Blažina, ki sta bila diskvalificirana. Primorje bo torej proti Zarji igralo v popolni postavi. Odsoten bo le vratar Štoka, ki je poškodovan. Zato v taboru Primorja z optimizmom gledajo na ta derbi, v katerem računajo odnesti obe točki. Zarja, ki si je prejšnjo nedeljo v zadnjih sekundah igre zapravila zmago, bo prav gotovo prišla na Prosek z namenom, da odnese točko. Bazovci so pokazali, da so že v dobri formi in zato ni izključeno, da jim uspe do remija.

Juventina bo prišla v goste k enajsterici S. Anne, ki v tej tekmi računa na celotni izkupički. Tržačani so v nedeljo prepustili Giarrizolom točko in zato se hočejo takoj rehabilitirati proti Juventini. Fantje iz Standreže se tega dobro zavedajo in z obrambno igro bodo skušali preprečiti račune S. Anne.

Vesna bo šla v goste k novincu lige Costalungi. V vrstah Vesne bo v nedeljo prišlo le do ene spremembe. S. Tence bo prevzel svoje mesto v ekipi, medtem ko ne bo igral vratar R. Tence. Krizani računajo proti Costalungi odnesti vsaj eno točko, ki bi se prav gotovo dobro prilegla tudi Tržačanom, katerih cilj je obstanek v ligi.

V ostalih tekmah predvidevamo zmago Portualea nad Libertasom, delavci točk med Campanellami in Giarrizolami, remi Duina proti Flaminiu, Edera pa bi morala zmagati proti Sagradu, kot tudi Stock proti Isonzu.

3. AMATERSKA LIGA
Prvenstvo se bo začelo prihodnjo nedeljo, 13. t.m. Pokrajinski odbor pa je medtem že sestavil kalendar tekem. V prvem kolu bodo nastopile enajsterice: Udon - Union, Acconciatori, Breg - Libertas, Rocol, Virtus - Primorje, Roianese - Olimpija, Gaja - Pellicana. B. R.

V ZADNJEM SREČANJU V RIMU
Amerika 87
Evropa 85

V zadnjem košarkarskem srečanju med reprezentancama Amerike in Evrope, ki je bilo sinoči v Rimu, je ameriška selekcija v dramatičnem finalu iztržila svojo prvo zmago. V ostalih treh srečanjih je namreč zmagala Evropa. V Rimu so Američani zmagali s 87:85, 44:40, 50:45. Najboljši strelac srečanja je bil Bradlee Urban (25 točk), v evropskih vrstah je bil najuspešnejši Jugoslovčan Čosić (19 točk).

Najprej, ob 9. uri, se bodo sprijeli mladinci obeh društev. «Pla» bodo nastopili z nekoliko okrnjeno postavbo, ker sta se Francija in Krasu podokovala, razen tega pa še ni popolnoma okrevala Raza, ki si je prav tako poškodoval gleženj. Bor bo zato igral z naslednjo postavbo: Vatovec, Žerjal, Gustin, Koren, Klobas, Lisljak, Oslak, Kravos, Sestan, Košta.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 5. oktobra 1974

NOGOMET

NARASČAJNIKI

«POKAL PACCIO»

15.30 v Dolini

Domio - Breg

PRIJATELJSKA TEKMA

15.00 na Padričah

Gaja - Lib. Općine (člani)

BALINANJE

«POKAL SRS»

V Ljubljani

Nastopa tudi Gaja

JUTRI

NEDELJA, 6. oktobra 1974

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku

Primorje - Zarja

10.30 pri Sv. Sergiju

Costalunga - Vesna

15.00 pri Sv. Sergiju

S. Anna - Juventina

MLADINCI

12.30 pri Sv. Alojziju

Esperia S.L. - Zarja

9.00 v Miljah

Union Fortitudo - Union

15.00 na Padričah

Primorje - Inter SS

8.30 pri Sv. Ivanu

CMM - Vesna

11.15 v Ul. Flavija

Edera - Primorje

NARASČAJNIKI

«POKAL PACCIO»

12.00 pri Sv. Ivanu

S. Giovanni - Vesna

10.00 v Ul. Flavija

Ponziana - Primorje

13.30 v Dolini

Rosandra - Union

ZAČETNIKI

14.00 pri Sv. Ivanu

Esp. Pio XII. - Breg

KOLESARSTVO

AMATERJI

V Palmanovi

Nastopa tudi Adria

VETERANI

14.00 start v Ul. Flavija

Nastopa tudi Adria

KOŠARKA

PRIJATELJSKI TEKMI

9.00 v Dolini

Bor - Servolana (mladinci)

10.30 v Dolini

Bor - Servolana (člani)

KOŠARKA

Jutri v Dolini

Bor s člani in mladinci

proti Servolani

Borovi košarkarji, ki se prijavljajo za bližnje prvenstvo, bodo jutri odigrali proti Servolani dve srečanja. Obe tekmi bosta v dolinski telovadnici.

Najprej, ob 9. uri, se bodo sprijeli mladinci obeh društev. «Pla» bodo nastopili z nekoliko okrnjeno postavbo, ker sta se Francija in Krasu podokovala, razen tega pa še ni popolnoma okrevala Raza, ki si je prav tako poškodoval gleženj. Bor bo zato igral z naslednjo postavbo: Vatovec, Žerjal, Gustin, Koren, Klobas, Lisljak, Oslak, Kravos, Sestan, Košta.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot, Klobas, Koren, Kralj in Guštin.

Ob 10.30 bodo nastopili člani. Bor bo igral z naslednjo postavbo: Sosić, Ambrožič, Fabjan, Barzutti, Škrk, Pertot,

Delovanje «Edinosti»

(Nadaljevanje s 1. strani)

prebivalstva, tudi delavcem, zlasti pa še izobraženim, zadosti priložnosti v svojih vrstah za politično in prosvetno dejavnost.

Govornik je nato govoril o društvu »Edinost« kot organizatorju udeležbe tržaških Slovencev na vsih volitvah v mestni svet in v državnem zbor, prav tako pa tudi o mnogih gospodarskih in kulturnih pobudah, ki so rastle pod okriljem »Edinosti«. Zaključil je z besedami:

«Nesporno pa je, da je več kot petdesetletno delo političnega društva Edinost obilno obrodilo. Bilo je kakor plug in seme hkrati. Odpiralo je mlada srca, krepilo narodno zavest, kazalo v upor. O njem je pričalo rožljanje jetniških verig, potrpelost so ga strelji v gmagini: strelji, ki so ugašali mlada življenja, in strelji, ki so v veliki osvobodilni vojni prinašali čez Kras pesem zmage. Tako se nam kaže delovanje Edinosti kot pomemben element v celotnem procesu zorenja slovenskega naroda, kot svetla priča o teh krajih, ki jim je bilo usojeno postati za majstvo. Če se nam je danes zdelo potrebno proslaviti to stoletnico je to nedvomno tudi zaradi dejstva, da se mi vsi, ne glede na našo svetovnanazorsko opredelitev in strankarsko pripadnost, moramo čutiti in se čutimo v dobru meri dolžniki tistih moči, ki so se takrat zbrali v Trobčevih hiši, in nadaljevalce tega, kar se omi zastavlja.

V boju za naše narodne pravice, ki je v mnogem enak tistemu pred sto in več leti, v boju, ki ne izključuje naše angažiranosti v vrstah političnih sil, ki se borijo za splošni napredek družbe in nove odnose med ljudmi v tem boju nam zgodovina narekuje še zmeraj »EDINOST«.

Sledil je kulturni program, v katerem so nastopili orkester Glasbene matice, člani Stalnega slovenskega gledališča in pa možki zbor »Vasilij Mirk« s Proseka-Kontovela.

Orkester GM je pod vodstvom prof. Oskarja Kjudra zaigral Mozartov Koncert v G duru za violino in orkester s solistom violinistom Črtom Šiškovcem. Orkester je muziciral čisto in delikatno ter je dosegel vzorno skladnost s solistom, ki je pokazal leve odlike violinskega muziciranja, mehak in čist ton ter lahko premagovanje tehničnih zahtevnosti skladbe.

Člani SSG Jožko Lukež, Stane Raztresen, Silvij Kobal, Rado Nartst in Anton Petje so podali v koncertni izvedbi odlomek iz Can-karjeve drame »Za narodov blago«, zbor »Vasilij Mirk« pa je pod večjo roko dirigenta Ignacija Ote zapel tri pesmi: Mirkovo »Šumi voda šumi«, Mokranjčev »Njest svjata« ter Foersterjevo »Spaka«. Vse tri pesmi je zapel ubrano, intonacijsko zanesljivo in zvonočno polno, kar je spričo ne ravno velike številčnosti zborne se zlasti pohvalno. Celotni spored je napovedoval članica SSG Lidija Kozlovčeva.

Bila je to v celoti lepa, ubrana slovesnost, ki je tudi po raznočilnosti zbranega občinstva ustrezala duhu in pomenu proslave.

Stalna konferenca jugoslovanskih mest o pomenu samoupravnih interesnih skupnosti

HERCEGNOVI, 4. — Tu se je danes zaključilo delo skupščine stalne konference jugoslovanskih mest, na kateri so proučili aktualna vprašanja samoupravnih interesnih skupnosti. Razpravi je za zanimanjem sledilo več tujih gostov, med katerimi so bili predstavniki italijanske nacionalne lige za avtonomijo in za krajevne ustanove.

Skupščina je v zaključnem dokumentu med drugim poudarila, da morajo republike in pokrajine posvetiti večjo pozornost samoupravnim interesnim skupnostim in pripraviti ustrezne zakone, ki naj omogočijo ustanovitve skupnosti na vseh področjih, ki jih predvideva ustava. Predlagali so, naj se z republikami zakoni določijo načela za organizacijo samoupravnih skupnosti in za odnose med temi in organi samoupravljanja. Ob koncu je stalna konferenca jugoslovanskih mest izvolila za svojega predsednika Toneta Koviča, predsednika skupščine Ljubljana, za glavnega tajnika pa Slavka Zalokarja.

V razpravo je posegel tudi član predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ Edvard Kardelj, ki je med drugim poudaril pomen interesnih skupnosti v okviru jugoslovanskega samoupravnega sistema. Kardelj je dejal, da bo treba nekatera vprašanja rešiti z zveznim zakonom, druga vprašanja pa, ki se tičejo interesnih skupnosti, ki bodo opravljale pomembne družbene funkcije, le s bili dosele v pristojnosti državnih organov, bo treba urediti z republikimi zakoni. Ob koncu je z republikami, da bodo skupščine interesnih skupnosti sestavljale enega del zborov občine, oziroma republiške skupščine, in bodo pri tem enakopravne z vsemi drugimi zbori.

ŽENEVA, 4. — Dobra novica za kadilce: raziskovalci zavoda za socialno medicino v Lausanni so odkrili postopek za odstranitev 50 odstotkov snovi, ki povzročajo raka, iz tobaka, ne da bi pokvarili okus cigarete.

BOMBA BI BILA MORALA EKSPLODIRATI PREJŠNJO NEDELJO MED NOGOMETNO TEKMO ZA LAS SPODLETEL ATENTAT NA GENOVSKEM STADIONU

Atentatorjem se je pri vklopljanju detonatorja vnel eksploziv - Dva kg razstreliva v vagonu brzca Ženeva-Milan - Zaključen posvet sodnikov v Abano Terme

GENOVA, 4. — Bomba, ki je v petek ponoči počila v nekem genovskem stanovanju zaradi nespretnosti atentatorja, ki je vklopljal detonator, bi bila morala eksplodirati prejšnjo nedeljo na genovskem stadionu med nogometno tekmo Genoa - Arezzo.

Na člani je, da so imeli fašisti še enkrat namen povzročiti pokol, ki bi terjal brez dvoma veliko nedolžnih žl. Naklep jim je spodletel le za las, ker se je del razstreliva vnel in eksplodiral v obraz teroristom, ki so pripravljali peklenški stroj. Kot je znano je teroristom uspešno utopi preden je na kraj »nesreče« prišla policija. Eden od teroristov, ki je našel zatopišče v Švic, ki je pozabil v stanovanju listnico z osebnimi dokumenti, tako da so ga identificirali. Gre za 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je bil že vpleten v rovarjenje Vetrovne in izdali kateremu je genovski sodnik izdal zaporni nalog.

Doslej se preiskovalcem ni posrečilo odkriti istovrstnih drugih atentatorjev (pri pripravljanju peklenjskega stroja naj bi sodelovalo pet teroristov, ki bi našel zatopišče v Švic, ki je pozabil v stanovanju listnico z osebnimi dokumenti, tako da so ga identificirali. Gre za 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je bil že vpleten v rovarjenje Vetrovne in izdali kateremu je genovski sodnik izdal zaporni nalog.

POSLANICA PREDSEDNIKA PODGORNEGA

SZ zagotavlja podporo palestinskemu ljudstvu

Popolna vojska in politična uskladitev egiptovskih in sirskih pobud

ALŽIR, 4. — Predsednik preziduma vrhovnega sovjeta SZ Nikolaj Podgorni je poslal alžirskemu predsedniku Bumedienu poslanico, v kateri pravi, da Sovjetska zveza meni, da je umik izraelskih čet iz vseh arabskih zasedenih pokrajin predpogoj za uresničitev resničnega miru na Bliznjem vzhodu.

Sovjetski predsednik je s svojo poslanico odgovoril na pismo, ki mu ga je Bumediin poslal 13. septembra. V svojem odgovoru Podgorni izjavlja, da Sovjetska zveza smatra palestinsko vprašanje »za del reševanja vprašanj na Bliznjem vzhodu, za politični problem, ki zadeva usodo naroda, ki se bori za uresničitev svojih zakonitih nacionalnih pravic, vstevši tu pravico do samoodločbe ter za umestitev svojih državnih organov«. V svoji poslanici Podgorni želi, da bi pravična rešitev palestinskega vprašanja prispevala k pomiritvi na Bliznjem vzhodu ter odstranila vsakršno žarišče vojne.

V svoji poslanici Podgorni poudarja načelo, da bi morali predstavniki palestinskega ljudstva sodelovati pri reševanju palestinskega vprašanja na ravni generalne skupščine OZN ter se udeležiti vsakršne skupščine te organizacije, kjer bi obravnavali reševanje tega vprašanja.

»Skladno s to našo načelno politiko — pravi Podgorni v svoji poslanici — bo sovjetska delegacija na 29. zasedanju generalne skupščine OZN prejeta navdila, kako naj ravna v korist palestinskega arabskega ljudstva ter njegovega pravičnega boja za osvoboditev. Sovjetska zveza bo nadalje vedno podpirala boj arab-

AH, TA AMIN

»Iščemo diametrsko Skote, z dobro razvitim mišljenjem, ki poleg vsega še izvrstno igrajo na dudo.« Ta oglas bi se lahko prav v kratkem pojavil v vseh britanskih tistih po naročilu angleškega veleposlanca v Londonu.

Predsednik Idi Amin Dada mu je namreč naročil, naj mu preskrbi telesna stražarja škotske narodnosti, visoka okrog dva metra, ki sta z odlično služila v vojski in ki odlično igrata na dudo. Amin, ki je služil v britanski vojski kot podčastnik in je bil po osvoboditvi povzpet v generala, je namreč udarjen na škotsko glasbo.

Doslej niso se sporočili kolikšno plačo ponuja Amin bodočim stražarjem, predvidevajo pa, da bo izredno visoka. Kdo naj bi se namreč za majhen denar izpostavljal Aminovim muham.

skih narodov in med temi tudi palestinskega arabskega ljudstva, proti imperialistični agresiji, za ureditev na Bliznjem vzhodu pravičnega in trajnega miru, ki naj bi odgovarjal koristim ljudstev na tem področju.

Po končanih vojaških manevrih v Siriji se je položaj na Bliznjem vzhodu nekoliko pomiril. Izraelci so se nekoliko oddahnili, toda, kot pravijo, so vedno v stalni pripravljenosti, da bi odgovorili na vsakršen arabski poskus, ki bi imel namen, da vsili Izraelu drugačno rešitev (se pravi vojsko), kot bi jo Izrael utegnil sprejeti.

Zanimivo je, da je prišlo med Egiptom in Sirijo do 100-odstotne koordinacije na vojaški in politični ravni. To je izjavil egiptovski minister za obrambo ter načelnik egiptovsko-sirskega združenega poveljstva maršal Ahmed Ismail Ali. Visoki egiptovski častnik je podal te izjave v intervjuju libanonskemu časopisu »An Nahar«. Maršal Ismail Ali trdi v intervjuju, da je egiptovska vojska pripravljena, da se spopade z Izraelci. Pripomni pa je, da Egipt pričakuje izpopolnjeno orožje, ki naj bi

je eksplodirala bomba, niso pa jima mogla dokazati, da sta sodelovala pri pripravi peklenjskega stroja. Finančni stražniki v Domodossoli so odkrili v stranišču vagona brzca Ženeva-Milan kovinsko skatlo, v kateri sta bila dva kilograma eksploziva, dvajset centimetrov žažigalne vrvice in šest detonatorjev.

«BABY BOOM» TUDI V IZRAELU

Osebe vseh izraelskih poročin imajo v teh dneh polne roke dela z izredno velikim številom novih izraelskih, ki neukano silijo na svet. V Jeruzalemu se je število rojstev zvišalo za 25 odst., v Haifi in Tel Avivu pa za 20 do 25 odst. Po mnenju zdravnikov je »baby boom« ena od posledic oktrobske vojne. V teh dneh je namreč poteklo točno deset mesecev odkar so se prvi vojaki vrnili s fronte na kratek dopust.

HVALA IN GRAJA

Newyorškega agenta Elmerja McIntosha so predstojniki istočano pohvalili in grajali. Pohvala zato, ker je ponudil založiti »na delu« tatona, ki sta vlamljala v neko trgovino in ju aretirali. Graja in ukor z enomesečno suspenzijo pa, ker takrat ni imel s seboj službenega samokresa kot predpisuje pravilnik.

Vagon, na katerem je bilo razstrelivo, so odklopili v Domodossoli, da bi ga priključili vlaku, ki pelje obmejne italijanske delavce na delo v Švico.

V Abano Terme se je danes zaključil posvet sodnikov, ki vodijo preiskavo o »črni mreži«. V pogovoru s časnikiarji je padovski državni pravdnik dr. Fais dejal, da so se sodniki odločili za periodične sestanke, da bi si izmenjali informacije in pospešili preiskave.

INTERNACIONALIZACIJA CERKVE

Dvomi in razprtije na vatikanskem koncilu

Čudna odsotnost Čilencev - Stvarna diagnoza nemškega primasa

VATIKAN, 4. — V teh dneh se nadaljuje debata na sinodi, ki priteguje pozornost vseh katoličanov in tudi drugih političnih krogov na to veliko srečanje škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov z vseh delov sveta.

Ze v prejšnjih dneh so prišla do izraza različna stališča glede tega ali drugega vprašanja. Med drugim so člani sinode obravnavali vprašanje kontracepcije, splava ter še o nekaterih problemih vprašanja večje sodelužbe žensk v cerkveni dejavnosti. Govorili so škofi iz Afrike, Azije, Južne Amerike, beli in črni po polti, ki so vsi prikazovali določena stališča mnenja in potrebne pobude za »evangelizacijo«.

Vsa dosedanja obravnavanja tekočih vprašanj ter problemov, ki trajajo posamezne države na svetu so prikazala, da je cerkev v precej hudi stiski. Dogaja se namreč, da obstajajo pri njenih najvišjih predstavnikih (škofje) huda nasprotja. To pomeni, da najvišji vrhovi katoliške cerkve v tem trenutku ne stopajo, na svetovni ravni, enotno.

Precejšnjo zmedo in negotovost je povzročilo dejstvo, da nista prišla na sinodo škofski kardinal Silva Henriquez in škof msgr. Santos Ascara. Danes je vatikanski glasnik Alessandrinu sporočil časnikiarjem, da se visoka čilska cerkevna predstavnika nista mogla udeležiti sinode, ker ne bi mogla biti odsotna toliko časa iz svoje domovine in ker se morata pripravljati na bližnje srečanje škofov v Latinski Ameriki.

Iznenadenje v časnikiarskih in drugih krogih je povzročilo dejstvo, da je namesto čilskega kardinala nastopil msgr. Valdes Subercaseaux, ki je v bistvu izrazil stališča, ki so popolnoma nasprotna mnenju in dejanjem čilskega primasa. Zato prevladuje mnenje, da je čilska vlada vsilila čilski Cerkev, da jo zastopajo ljudje, ki sprejemajo njene politične zahteve in nazore.

Vatikanski glasnik je seveda skušal ublažiti ta dejstva ter je izjavil, da sta bila oba škofa, ki sta prišla iz Čila, izvoljena kot namestnika na konferenci čilskih škofov.

Kot smo že prej omenili, se obravnavanja raznih vprašanj na sinodi odvijajo skladno z izkustvi posameznih dežel. Kot pa se dogaja zmeraj, so najbolj značilni nastopi cerkvenih dostojanstvenikov, ki imajo za seboj večstoletno izkušnjo in ki pripadajo narodnostim, oziroma državam, ki danes največ pomenijo v svetu. Zato je bila pomembna intervencija zahodnonemškega kardinala in nadškofa Doepfnerja, ki v določeni meri sledi za mislim svojega holandskega kolega kardinala Alfrinka. Kardinal Doepfner je dejal v svojem govoru, da

V Beogradu srečanje «Radost Evrope»

BEOGRAD, 4. — V Beogradu se je danes pričelo srečanje otrok »Radost Evrope«, na katerem se je zbralo okrog tisoč pionirjev iz 14 držav in iz Jugoslavije. To je tradicionalna otroška prireditelj, ki se prireja že šestič pod pokroviteljstvom UNICEF in s podporo nacionalnih organizacij te ustanove. S to manifestacijo se istočasno obeležuje proslava otroškega tedna in svetovnega dne otroka. Za udeležence le manifestacije je predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić v palači zveznega izvršnega sveta priredil danes sprejem. V pozdravu pionirjem je Bijedić poudaril, da s tem tradicionalnim srečanjem otroci Evrope manifestirajo svoje tovarštvo v sodelovanju in ljubezni ter grade svet miru in svobode. Po Bijedićevem nagovoru so člani posameznih skupin izvedli kratek umetniški program. Na sprejmu so bili tudi veleposlaniki držav, udeležencev šestega srečanja »Radost Evrope«.

B. B.

KOHEZIJSKE VEZI V ČILSKI VOJSKI POPUŠČAJO

V Čilu postrelili na desetine upornih častnikov in podčastnikov

Hunta obljublja svobodo manj nevarnim političnim
jetnikom - Prats je začel pisati svoje spomine

SANTIAGO DE CHILE, 4. — Komaj dobro leto je minilo od državnega udara, s katerim so golpistični generali strmoglavili zakonitega predsednika Salvadorja Allendeja in vojska že ni več tako strnjena na strani hunte. Če septembra lani levičarske sile niso imele nobene možnosti zmage, sprito nepričakovane, odločnega in izredno krutega posega vojakov, kaže, da so se kohezijske vezi znotraj vojske v tem času znatno zrahlele.

Poročanju sovjetske časopisne agencije TASS so v prejšnjih mesecih postrelili v Santiagu in v Valparaisu na desetine nižjih častnikov in podčastnikov, ki so pozivali k uporabi zoper Pinochetovo huntu. »Golpisti« se čutijo ogrožene.

Seveda ni pričakovati, da bi iz čilskih uradnih krogov potrdili vesti sovjetske časopisne agencije, vsekakor pa današnje sporočilo notranjega ministra generala Cesara Benavidesa kaže, da se v državi nekaj plete. Zakaj naj bi sicer minister obljubil, da bodo golpisti v kratkem osvobodili vse politične jetnike, ki niso bili še obsojeni ali proti katerim vojaški sodniki še niso začeli preiskave?

Benavides je v televizijskem govoru poudaril, da je trenutno zaprtih v Čilu 748 političnih jetnikov, potem ko so v zadnjih treh tednih osvobodili 386 zapornikov. S pompoznim, psevdoopravnim izrazoslovjem je pojasnil, da bodo v kratkem osvobodili še ostale jetnike, proti katerim civilna ali vojaška sodišča niso še začela sodnega postopka. »Neodvisnost sodne oblasti — je poudaril — namreč ne dovoljuje, da bi pomislili tudi tiste, ki zaradi svojih izredno hudih prestopkov ali zaradi svojega izjemnega položaja morajo pred sodišče, da jim prisodi pravično kazen za njihove zločine.«

Vesti o krvavi represiji med upornimi častniki in podčastniki tudi pojasnjujejo, zakaj je bil z vidika hunte prav sedaj potreben upor generala Pratsa. Bivši načelnik čilskega generalnega štaba je bil s svojim ugledom vojaka, ki ni prelomil dane prisage, »golpistom« stalno tm v peti, bil je zgled, ki so ga začeli čilski vojaki posnemati. Čeprav se aktivno ni udeležil

POMEMBNA RESOLUCIJA KONGRESA ZVEZE SOCIALISTIČNE MLADINE SLOVENIJE

Zagotovitev vsestranskega razvoja manjšim prispevek k dobrim odnosom med državami

Slovenska mladina si bo prizadevala za razvoj vsestranskih odnosov med matično domovino in slovensko narodnostno skupnostjo v sosednjih državah

MURSKA SOBOTA, 4. — Danes se je v Moravcih pri Murski Soboti končal tridenjni kongres Zveze mladine Slovenije, ki se je prav na tem kongresu s sprejetjem novega statuta preimenovala v Zvezo socialistične mladine Slovenije.

Pomen kongresa je v tem, da je organizirano in idejno združil vse plasti slovenskega mladega rodu, delavce, kmečko mladino, študente in druge in da je tako prenovljena organizacija dobila jasno idejno usmeritev. Razprava na kongresu in njegovih komisijah je bila zelo živa, stvarna in kritična in je zajela vsa področja delovanja mladine. Izvele je v splošnem, da mora mlada mlada tvorno sodelovati v celotnem

družbenem življenju svoje dežele. Na plenarnem zasedanju so deležati, ki jih je bilo 120 iz vseh krajev Slovenije, ponovno izvolili za svojega predsednika Ljuba Jasnika. S kongresa, katerega delu so med drugimi sledili podpredsednik slovenske skupščine Marjan Breclj, predsednik IS Slovenije Andrej Marinc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKS Franc Setine, so delegati odposlali pozdravno pismo predsedniku republike Titu, v katerem zagotavljajo, da bo mladina sprejela svoj delež odgovornosti pri uresničevanju nove ustave in sklepe desetega kongresa ZKJ. Hkrati so sprejeli tudi program dela za prihodnje in nov statut organizacije.

Med dokumenti, ki jih je sprejel kongres, je zlasti pomembna izjava s položajem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Avstriji in na Madžarskem, ki se glasi:

»Slovenska mladina, ki gradi svojo družbeno in politično akcijo na revolucionarnih tradicijah jugoslovanskih narodov in narodnosti iz NOB, na pridobitvah socialistične revolucije, ki žive v samoupravnih socialističnih mnogonacionalnih Jugoslaviji, se zavzema za razvoj in krepitve slovenskih narodnostnih skupnosti v Avstriji, Italiji in na Madžarskem na vseh področjih družbenega življenja. Pri tem izhaja iz prepričanja, da so lahko mir v svetu, univerzalna varnost in mednarodno sodelovanje učinkoviti in trajni le, če temeljijo na spoštovanju pravic vsakega naroda do svobodnega in neodvisnega razvoja. Jamstvo za svoboden družbeni, kulturni in ekonomski razvoj narodnostnih skupnosti in uresničevanje politike enakopravnosti je neposredni prispevek k dobrim sosednim odnosom, miru in stabilnosti v mednarodni skupnosti. Sodobne izkušnje iz naše stvarnosti prepričljivo potrjujejo, da narodnostne skupnosti dajejo v pogojih svobodnega razvoja pomemben prispevek k napredku države, v kateri živijo. Mladi smo tudi na tem kongresu ugotovili, da naše odnose z nekaterimi sosedmi še vedno obremenjuje dejstvo, da manjšinam kratko pravice in celo zanikajo njih obstoj. Glede metode asimilacije, nastopi organizirane reakcije, ki s svojimi ravnanjem napadajo politiko dobrih sosedskih odnosov, politiko sporazumevanja v Evropi in ogrožajo demokratizacijo znotraj dežel, v katerih živimo. Nerazumljivo je, da so netolerantni do narodnostnih skupnosti uradni krogi, ki bi morali na temelju mednarodnih dogovorov zajamčiti sledno uresničevanje pravic narodnostnih skupnosti in da včasih isti krogi osvajojo elemente takšne politike, ki jo je že obsidela svetovna demokratična javnost, predvsem pa naši delovni ljudje in mladina.

Zveza socialistične mladine Slovenije si bo prizadevala za razvoj vsestranskih stikov matičnega naroda s slovenskimi narodnostnimi skupnostmi v zamejstvu, za razvoj sodelovanja z organizacijami in skupinami slovenske mladine v zamejstvu in z drugimi naprednimi in demokratičnimi organizacijami mladih v sosednjih deželah. Uresničevanje pravic slovenskih narodnostnih skupnosti v sosednjih državah je tudi del boja tamkajšnjih naprednih sil za demokratičen razvoj. Zato apeliramo na demokratične sile v Avstriji in Italiji, da odločne podprejo boj slovenske narodnostnih skupnosti, za doseg legitimnih in mednarodnimi dogovori določenih pravic.

Zveza socialistične mladine Slovenije so bo v vseh svojih mednarodnih stikih z demokratičnimi in naprednimi mladinskimi in študentskimi organizacijami v Evropi in v svetu odločno zavzemala za podporo svobodnemu in neodvisnemu in vsestranskemu razvoju narodov in narodnostnih skupnosti.

Samo Sancin.

Brežnjev decembra na obisku v Parizu

PARIZ, 4. — V Franciji so sporočili, da bo generalni tajnik CK KP SZ Leonid Brežnjev prispel 5. decembra v Pariz na delovni obisk, ki bo trajal 3 dni. Pogovori med Brežnjevim in Giscardom D'Estaingom bodo neformalne značaja.

Proizvajalci kave zmanjšali izvoz za 20 odstotkov

CIUDAD MEXICO, 4. — Države proizvajalke kave, ki so vključene v mednarodno organizacijo proizvajalcev, so sklenile, da bodo vsledile 20 odstotkov proizvodnje namenjene izvozu. Predsednik združenja proizvajalcev kave Fausto Cantu Pena je pojasnil, da je odločitev bitovral namen o uvedbi nadzorstva nad ponudbo in preprečiti velikim spekulantom, da umetno znižajo ceno kave na tržišču.

Cantu Pena je tudi poudaril, da so države članice organizacije proizvajalcev kave pripravljene braniti ceno kave s političnimi in trgovskimi ukrepi. Dodal je tudi, da proizvajalci kave na nameravajo prizadevi potrošnikom, a so trdno odločeni braniti svoje interese na podlagi mednarodnih sporazumov.

BERGAMO, 4. — Orožniki preiskovalnega karabinjerskega oddelka v Bergamu so prišli na sled in onesposobili skupino izsiljevalcev. Povod za preiskavo je dal neki trgovec, ki so ga zlikovci prisilili, da jim je plačeval mesečno 200 tisoč lir, da ne bi izročili njegovi ženi dokaze o ljubavnem razmerju z neko drugo žensko. Moški se je po štirih mesecih končno odločil in prijavil zadevo karabinjerjem, ki so zasledili izsiljevalce »na delu«. Po prvih rezultatih preiskave kaže, da so zlikovci izsiljevali več ljudi iz Bergama in okoliških vasi.

Siloviti potres, ki je včeraj stresel perujsko prestolnico in nekatera obalna mesta, je po zadnjih podatkih terjal 44 človeških žrtev. Sunki, katerih jakost je dosegla 8. stopnjo Mercallijeve lestvice, so poškodovali predvsem rečnejsi predel Lime, kjer je bilo tudi največ žrtv. Na sliki: reševalci kopljejo med ruševinami